

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 27 augusti 2015

1085/2015

Lag om privata säkerhetstjänster

Utfärdad i Helsingfors den 21 augusti 2015

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Syftet med denna lag är att trygga privata säkerhetstjänsters kvalitet och tillförlitlighet samt att främja samarbetet mellan myndigheterna och privata säkerhetstjänster.

Denna lag tillämpas på bevakningsrörelse, ordningsvaktsverksamhet och säkerhetsskyddande verksamhet (privata säkerhetstjänster).

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *bevakningsrörelse* utförande av bevakningsuppgifter i förvärvssyfte enligt uppdragsavtal,

2) *bevakningsuppgift* bevakning av egendom, skyddande av en persons integritet, avslöjande av brott som riktat sig mot bevak-

ningsobjektet eller uppdragsgivaren samt utövande av tillsyn över sådana uppgifter,

3) *butiksovervakning* bevakningsuppgift som innebär bevakning av egendom som säljs i en butik,

4) *livvaktsuppdrag* bevakningsuppgift som omfattar skyddande av en persons integritet,

5) *värdetransportuppdrag* bevakningsuppgift som innebär bevakning av värdefull egendom som transporteras,

6) *väktare* den som anställd hos en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen utför bevakningsuppgifter,

7) *bevakningsområde* fastighet, byggnad, rum, konstruktion eller annan allmän eller privat plats eller annat allmänt eller privat område eller del av dessa som bevakningsuppgifterna hänför sig till och som specificerats i uppdragsavtalet,

8) *bevakningsobjekt* personer samt föremål och annan egendom som ska bevakas enligt uppdragsavtalet,

9) *teleskopbatong* för transport hopskjutbar batong som utfälld är minst 45 centimeter och högst 70 centimeter lång,

10) *ordningsvaktsverksamhet* verksamhet

där ordningsvakter för ordningsvakternas tjänstgöringsområden utses och ordningsvakter förmedlas,

11) *ordningsövervakningsuppgift* upprätthållande av ordning och säkerhet samt förebyggande av brott och olyckor inom en ordningsvaks tjänstgöringsområde,

12) *ordningsvakt* den som har till uppgift att som anställd hos en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen eller i övrigt utföra ordningsövervakningsuppgifter,

13) *ordningsvaks tjänstgöringsområde* det område för vilket en ordningsvakt har utsetts,

14) *säkerhetsskyddsuppgift* planering, inställning, reparation eller ändring av konstruktionsmässigt skydd eller elektroniska övervakningssystem samt planering av andra säkerhetsarrangemang,

15) *säkerhetsskyddsuppgift som kräver godkännande* installation, reparation eller ändring av elektroniska och mekaniska låssystem samt av inbrottslarmsystem och passagekontrollsystem, med undantag för anslutande kabeldragning,

16) *säkerhetsskyddande verksamhet* utförande av säkerhetsskyddsuppgifter i förvärsyfte enligt uppdragsavtal,

17) *utförare av säkerhetsskyddsuppgifter* den som anställd hos ett säkerhetsskydds företag utför säkerhetsskyddsuppgifter som kräver godkännande,

18) *innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen* en fysisk eller juridisk person som har ett giltigt tillstånd att utöva verksamhet som enligt denna lag kräver tillstånd,

19) *ansvarig föreståndare* den som anställd hos en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen svarar för att tillståndshavarens verksamhet eller företag sköts i enlighet med denna lag; som anställd betraktas även en fysisk person som är innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen,

20) *verksamhetsställe* byggnad, konstruktion, rum eller annat utrymme som en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen använder för kundtjänst, mottagning av larm eller intern administration, och

21) *huvudsakligt verksamhetsställe* det verksamhetsställe från vilket verksamheten

hos en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen huvudsakligen utövas eller är avsedd att utövas.

2 kap.

Bevakningsrörelse

3 §

Tillståndsplikt

Bevakningsrörelse får drivas av en fysisk eller juridisk person som avses i 1 § 1 eller 2 mom. i lagen angående rättighet att idka näring (122/1919) och som för detta har beviljats tillstånd som avses i denna lag (*näringstillstånd för säkerhetsbranschen*).

Närmare bestämmelser om näringstillstånd för säkerhetsbranschen finns i 6 kap.

4 §

Väktares uppgifter och tjänstgöringsområde

En väktares uppgift är att utföra bevakningsuppgifter på ett bevakningsområde.

Bevakningsuppgifter som omfattar bevakning av fristående egendom, skyddande av en persons integritet eller avslöjande av brott kan utföras av väktare även på andra platser än bevakningsområden.

5 §

Förhållande till myndigheternas verksamhet

Uppdrag som innebär förbindelse att upprätthålla allmän ordning och säkerhet får inte tas emot i bevakningsrörelse. Bevakningsrörelse får inte drivas eller bevakningsuppgifter utföras på ett sätt som försvårar upprätthållandet av allmän ordning och säkerhet eller förebyggande, avslöjande, utredning eller åtalsprövning av brott.

Om en väktare vid utförande av bevakningsuppgifter får kännedom om att ett brott som nämns i 15 kap. 10 § 1 mom. i strafflagen (39/1889) redan har begåtts, ska väktaren utan dröjsmål anmäla brottet till polisen. Anmälningsplikt föreligger dock inte, om väktaren skulle bli tvungen att ange någon som avses i 2 mom. i den paragrafen.

6 §

Allmänna principer som ska iakttas i bevakningsuppgifter

Den som utför bevakningsuppgifter ska handla korrekt och opartisk samt främja försönlighet.

Bevakningsuppgifter ska utföras utan att orsaka större skada eller olägenhet än vad som är nödvändigt för att uppgifterna ska kunna utföras. Den som utför bevakningsuppgifter får inte göra större ingrepp i någons rättigheter än vad som är nödvändigt för att uppgifterna ska kunna utföras. De åtgärder som vidtas när uppgifterna utförs ska vara motiverade i förhållande till hur viktiga och brådskande uppgifterna är samt till situationen som helhet.

7 §

Information om grunden för en åtgärd

En väktare i bevakningsuppgifter ska informera den som blir föremål för väktarens åtgärder eller en företrädare för den personen om vad åtgärderna grundar sig på, om detta inte är omöjligt på grund av personens tillstånd eller övriga förhållanden.

I syfte att få riktigheten av en åtgärd konstaterad ska den som blir föremål för åtgärden eller dennes företrädare vid behov anvisas att ta kontakt med den ansvariga föreståndaren. För att den ansvariga föreståndaren ska kunna kontaktas ska dennes namn och kontaktuppgifter uppges in samband med anvisningen.

8 §

Händelserapport

För att trygga den myndighetstillsyn som polisen utövar, rättsskyddet för dem som blir föremål för åtgärder samt uppdragsgivarnas rätt att ta del av uppgifter ska en väktare som i samband med bevakningsuppgifter observerar ett händelseförlopp som föranleder ett gripande eller användning av maktmedel omedelbart avfatta en skriftlig redogörelse för händelseförloppet (*händelserapport*). Av händelserapporten ska väktarens iakttagelser och

åtgärder i samband med händelsen framgå. Efternamn, förnamn, personbeteckningar och adressuppgifter för de personer som har varit föremål för åtgärderna får nämnas i rapporten.

Innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen ska bevara sina händelserapporter i två år från utgången av det kalenderår då de skrevs, varefter de händelserapporter som innehåller personuppgifter ska förstöras utan dröjsmål och senast inom en månad. Rapporterna ska förvaras ordnade på ett sådant sätt att rapporterna för varje uppdrag kan tas fram utan dröjsmål. Om uppgifterna lagras med hjälp av automatisk databehandling, ska de uppgifter som behövs för tillsynen finnas att tillgå i klartext.

Uppdragsgivaren och de tillsynsmyndigheter som avses i 84 § 2 mom. har rätt att få en kopia av en händelserapport. Om väktaren i enlighet med 16 § 2 mom. friger en person som han eller hon har gripit, ska händelserapporten utan dröjsmål lämnas till polisinrättningen på den ort där brottet begicks.

9 §

Tystnadsplikt

De som utövar verksamhet som kräver näringstillstånd för säkerhetsbranschen, ansvariga föreståndare och väktare får inte obehörigen röja eller till nytta för sig själv eller någon annan eller i syfte att skada någon annan utnyttja det som de i sin bevakningsuppgift har fått veta om säkerhetsarrangemang, affärs- eller yrkeshemligheter eller omständigheter som hör till privatlivet och som en uppdragspart eller arbetsgivaren håller hemliga eller som är sekretessbelagda.

Såsom obehörigt röjande anses inte att uppgifterna röjs för en polisman för att ett brott ska kunna avslöjas eller utredas.

Tystnadsplikten består även efter det att uppgiften har slutförts.

10 §

Godkännande som väktare

Som väktare kan den godkännas som

- 1) har fyllt 18 men inte 68 år,
- 2) med godkänt resultat har genomfört ett

sådant avsnitt av grundexamen inom säkerhetsbranschen, eller motsvarande grundexamen, enligt lagen om grundläggande yrkesutbildning (630/1998), som uppfyller de krav som föreskrivs genom förordning av inrikesministeriet och som innefattar en utbildning som åtminstone omfattar undervisningsämnen där bevakningsbranschen, bevakningsrörelse, väktares rättigheter och skyldigheter samt väktares uppgifter behandlas, eller ett sådant avsnitt av en yrkesexamen för väktare, eller motsvarande yrkesexamen, enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) som innefattar utbildning som omfattar ovan nämnda undervisningsämnen (*grundutbildning för väktare*), och

3) är känd som redbar och tillförlitlig och till sina personliga egenskaper är lämplig som väktare.

En sökande godkänns som väktare av polisinspektionen i sin hemkommun. Ett godkännande som väktare innebär att ett tidigare gällande godkännande som väktare förfaller.

Den som har en tidigare utbildning som motsvarar grundutbildningen för väktare kan trots bestämmelserna i 10 § 1 mom. 2 punkten på nytt godkännas som väktare på ansökan som ska göras inom tre månader från det att det tidigare godkännandet som väktare upphörde att gälla.

Ett godkännande som väktare är i kraft i högst fem år, dock högst tills väktaren fyller 68 år.

11 §

Villkor och begränsningar i ett godkännande som väktare samt ändring av dem

Polisinspektionen i sökandens hemkommun kan av särskilda skäl, med anledning av sökandens utbildning, personliga egenskaper eller andra motsvarande omständigheter, förena ett godkännande som väktare med villkor och begränsningar som gäller tid, geografiskt område eller bevakningsuppgifter. Polisinspektionen i väktarens hemkommun kan med anledning av förändringar som skett i fråga om väktarens utbildning, personliga egenskaper eller andra motsvarande omständigheter ändra villkor och begränsningar som ett godkännande som väktare har förenats med.

12 §

Godkännande som tillfällig väktare

Den som inte har grundutbildning för väktare men uppfyller kraven i 10 § 1 mom. 1 och 3 punkten kan godkännas som väktare för högst fyra månader (*tillfällig väktare*), om han eller hon med godkänt resultat har genomfört ett sådant avsnitt av grundexamen inom säkerhetsbranschen, eller motsvarande grundexamen, enligt lagen om grundläggande yrkesutbildning eller ett sådant avsnitt av yrkesexamen för väktare, eller motsvarande yrkesexamen, enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning som uppfyller de krav som föreskrivs genom förordning av inrikesministeriet och som innefattar grundläggande insikter i de undervisningsämnen som avses i 10 § 1 mom. 2 punkten (*utbildning som tillfällig väktare*).

Som tillfällig väktare kan även den godkännas som uppfyller kraven i 10 § 1 mom. 1 och 3 punkten men inte har genomgått utbildning som tillfällig väktare enligt 1 mom. i denna paragraf, om han eller hon har övergått i anställning hos en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen i samband med en sådan överlåtelse av rörelse som avses i 1 kap. 10 § i arbetsavtalslagen (55/2001). Personen har då endast rätt att arbeta som tillfällig väktare i uppgifter enligt det uppdrag som gäller överlåtelsen av rörelsen. Den som har godkänts som tillfällig väktare med stöd av detta moment har i sina bevakningsuppgifter inte de rättigheter som anges i 15—17 §.

En sökande godkänns som tillfällig väktare av polisinspektionen i sin hemkommun. Polisinspektionen kan av särskilda skäl förena ett godkännande som tillfällig väktare med villkor och begränsningar som avses i 11 §.

13 §

Ansökan och beslut om godkännande som väktare

Ansökan om att bli godkänd som väktare ska lämnas in personligen till polisinspektionen. Ansökan kan också lämnas in till någon annan polisinspektion än polisinspektionen i sökandens hemkommun.

När ett godkännande som väktare meddelas i enlighet med ansökan, får sökanden inte något separat beslut eller någon besväransvisning.

14 §

Väktarkort

Den som har godkänts som väktare får ett väktarkort av polisinrättningen i sin hemkommun. Väktaren ska bära med sig kortet i bevakningsuppgifter och på begäran visa upp det för den som är föremål för en åtgärd av väktaren, för uppdragsgivarens företrädare, för sin arbetsgivare och för företrädare för i 84 § avsedd tillsynsmyndighet. Ett intyg som polisen vid behov utfärdar över godkännandet som väktare fungerar som väktarkort innan det egentliga väktarkortet överlämnas till väktaren.

En väktare ska ansöka om en dubblett av väktarkortet utan dröjsmål hos polisinrättningen i sin hemkommun, om

1) väktarens personuppgifter har ändrats,
2) väktaren med godkänt resultat har genomgått utbildning enligt 18 § 2 mom. eller hunden med väktaren som förare har godkänts i den i 21 § avsedda lydnadskontrollen och detta inte har antecknats på väktarkortet, eller

3) väktarkortet har förkommit eller förstörts.

Ett väktarkort ska omedelbart överlämnas till polisen, om godkännandet som väktare har återkallats eller om en väktare får ett nytt väktarkort under den giltighetstid för godkännandet som har antecknats på det tidigare utfärdade väktarkortet.

15 §

Väktares rätt att vägra tillträde till bevakningsområdet och att avlägsna personer från området

En väktare har rätt att vägra en person tillträde till bevakningsområdet eller att avlägsna en person därifrån, om

1) det utifrån personens hotelser eller övriga beteende på sannolika grunder kan misstänkas att han eller hon gör sig skyldig till

brott som riktar sig mot egendom på bevakningsområdet eller mot uppdragsgivarens eller en av denne anställd persons liv, hälsa eller frihet, eller

2) det är uppenbart att personen enligt de villkor som uppdragsgivaren har ställt inte har rätt att vistas på bevakningsområdet.

En väktare har inte rätt att vägra en person tillträde till bevakningsområdet eller att avlägsna en person därifrån, om bevakningsområdet ska anses vara en sådan plats som anges i 2 § 1 punkten underpunkt a i ordningslagen (612/2003).

16 §

Väktares rätt att gripa och säkerhetsvisitera personer

En väktare i bevakningsuppgifter har rätt att gripa en person som misstänks för brott, om denne anträffas på bar gärning eller flyende fot och om fängelse kan följa på brottet eller om brottet är lindrig misshandel, snatteri, lindrig förskingring, lindrigt olovligt brukande, lindrig bruksstöld av motordrivet forskaffningsmedel, lindrig skadegörelse eller lindrigt bedrägeri. En väktare får också gripa den som enligt efterlysning utfärdad av en myndighet har förklarats anhållen eller häktad.

Den gripne ska utan dröjsmål överlämnas till polisen. Om det inte är möjligt att överlämna den gripne till polisen inom skälig tid, får väktaren dock med en polismans och den gripnes samtycke avstå från att överlämna den gripne till polisen och utan dröjsmål frige honom eller henne, om endast böter kan följa på brottet och om den gripnes identitet är känd eller den gripne går med på att lämna väktaren de uppgifter som behövs för att klarlägga den gripnes identitet.

När en väktare utövar rätten att gripa en person, har väktaren rätt att kroppsvisitera den som gripits och undersöka de saker som den gripne har med sig, för att förvissa sig om att denne inte innehar föremål eller ämnen med vilka han eller hon kan utsätta sig själv eller andra för fara. Väktaren har rätt att frånta den gripne farliga föremål och ämnen som har påträffats vid visitationen. De föremål och ämnen som fråntagits den gripne ska

utan dröjsmål överlämnas till polisen eller, om den gripne inte överlämnas till polisen, återlämnas till den gripne vid frigivningen, om det inte enligt lag finns något hinder för det.

17 §

Användning av maktmedel

Om en person genom att göra motstånd försöker undgå att bli vägrad tillträde, avlägsnad, gripen eller säkerhetsvisiterad eller flyr gripandet, har väktaren rätt att använda sådana maktmedel som behövs för att vägra personen tillträde eller avlägsna, gripa eller säkerhetsvisitera honom eller henne och som kan anses försvarbara med beaktande av hur personen uppträder, hur viktigt och brådskande uppdraget är och hur farligt motståndet är samt övriga omständigheter.

Bestämmelser om ansvarsfrihetsgrunder och bestämmelser om lindring av straffansvar vid excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § i strafflagen.

18 §

Maktmedelsredskap och rätt att bära dem

Maktmedelsredskap som väktare får bära är skjutvapen enligt 2 § i skjutvapenlagen (1/1998), gasspray enligt 11 § i den lagen, handbojor samt högst 70 centimeter långa batonger och teleskopbatonger.

Maktmedelsredskap får endast bäras av väktare som har fått utbildning i användning av maktmedelsredskap. Väktare i bevakningsuppgifter får inte i onödan bära maktmedelsredskap. Tillfälliga väktare får inte bära maktmedelsredskap i arbetet.

En sådan innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen som driver bevakningsrörelse och vars väktare bär maktmedelsredskap i bevakningsuppgifter ska ordna repetitionsutbildning i användning av maktmedelsredskap för sina väktare minst en gång om året eller övervaka att väktarna genomgår sådan repetitionsutbildning på annat sätt.

Endast väktare som har genomgått repetitionsutbildning i användning av maktmedels-

redskap får bära och använda maktmedelsredskap. En väktare behöver emellertid inte genomgå repetitionsutbildning det år då han eller hon har slutfört sin grundutbildning för väktare.

19 §

Rätt att bära skjutvapen

Skjutvapen får bäras endast i livvakts- eller värdetransportuppdrag samt, om det med hänsyn till omständigheterna är nödvändigt för uppdraget, vid bevakning av ett bevakningsområde som är viktigt med tanke på ett betydande allmänt intresse.

För att en väktare ska få bära skjutvapen krävs det att väktaren årligen visar att han eller hon har tillräcklig skicklighet i hanteringen av skjutvapen och tillräcklig skjutskicklighet.

Om en väktare har använt skjutvapen vid utförandet av en bevakningsuppgift, ska innehavaren av näringstillstånd för säkerhetsbranschen utan dröjsmål göra en anmälan om saken till polisinrättningen på den ort där detta skedde.

20 §

Hur maktmedelsredskap ska bäras

En väktare ska bära sina maktmedelsredskap under dräkten så att de inte kan observeras av andra.

Om väktarens maktmedelsredskap inte kan bäras under dräkten får de, med undantag av skjutvapen, bäras i stängbara fickor som ingår i dräkten eller i slutna hölster som fästs vid bältet eller ingår i dräkten. En batong får dock bäras synlig till den del som den på grund av sin storlek inte kan bäras under dräkten eller i ett slutet hölster. Skjutvapen får bäras på ett sådant sätt att det kan observeras av andra endast när uppgiften eller situationens farlighet i undantagsfall förutsätter det.

Om någon annan dräkt än väktares dräkt används i bevakningsuppgifter, ska alla maktmedelsredskap bäras under dräkten så att de inte kan observeras av andra.

21 §

Rätt att medföra hund

Om det är behövt för en väktare i bevakningsuppgifter att medföra hund vid utförandet av uppgifterna, får väktaren medföra en hund som med väktaren som förare har godkänts i lydnadskontroll som motsvarar de krav som Polisyrekeshögskolan har fastställt. Dessutom förutsätts det att

- 1) hunden är minst två men högst 10 år gammal,
- 2) hunden är registrerad och identifikationsmärkt så att den på ett tillförlitligt sätt kan identifieras,
- 3) väktaren har kontroll över hunden, och
- 4) hunden inte till sina egenskaper har visat sig vara olämplig att medföras i bevakningsuppgifter.

En väktare får i bevakningsuppgifter medföra en hund som uppfyller kraven i 1 mom. i två år från det att den godkänts så som avses i det momentet.

Tillfälliga väktare får inte medföra hund.

22 §

Användning av väktares dräkt

En väktare i bevakningsuppgifter ska bära väktares dräkt. Väktare som är anställda vid samma bevakningsföretag i likadana uppgifter ska vara enhetligt klädda.

Om uppgiften kräver det får väktare vid butiksövervakning och i andra motsvarande uppgifter som syftar till avslöjande av brott samt i livvaktuppdrag och värdetransportuppdrag använda annan klädsel än väktares dräkt.

Väktares dräkt får användas endast av en väktare i bevakningsuppgifter. Genom beslut av en ansvarig föreståndare får den som godkänts som väktare och som är anställd hos en innehavare av näringsstillstånd för säkerhetsbranschen dock använda väktares dräkt också i andra sammanhang som representant för innehavaren och andra personer använda dräkten vid teaterföreställningar och andra motsvarande föreställningar. Dräkten ska hanteras så att klädesplagg som hör till den inte kommer i händerna på obehöriga.

23 §

Väktares dräkt

En väktares dräkt ska vara snygg och saklig. Dräkten ska vara sådan att väktaren med hjälp av den kan identifieras som väktare. Av dräkten ska det framgå hos vilken innehavare av näringsstillstånd för säkerhetsbranschen väktaren är anställd.

En väktares dräkt samt märken och texter på dräkten ska tydligt skilja sig från uniformer och militärdräkter som polisen, gränsbevakningsväsendet, Tullen, Brottsförhållningsmyndigheten och räddningsförvaltningen använder samt från officiella märken och texter på dessa uniformer och militärdräkter.

Polisstyrelsen kan förbjuda användningen av en dräkt, ettärke eller en text som inte motsvarar bestämmelserna i denna lag eller i en förordning av inrikesministeriet som har utfärdats med stöd av denna lag.

3 kap.

Ordningsvaktsverksamhet

24 §

Tillståndsplikt

Ordningsvaktsverksamhet som grundar sig på uppdragsavtal får i förvärvssyfte utövas av en sådan i 1 § 1 eller 2 mom. i lagen angående rättighet att idka näring avsedd fysisk eller juridisk person som har fått näringsstillstånd för säkerhetsbranschen.

Ordningsvaktsverksamhet enligt 1 mom. får med avvikelse från vad som föreskrivs i det momentet utövas utan näringsstillstånd för säkerhetsbranschen vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar som avses i 26 § 1 mom. 1 punkten.

25 §

Ordningsvaktens uppgifter och tjänstgöringsområde

En ordningsvaktens uppgift är att utföra ordningsövervakningsuppgifter inom tjänstgöringsområden som avses i 26 eller 28 §.

En ordningsvakt ska iaktta de befallningar

och order som polisen samt räddningsmyndigheter och övriga myndigheter meddelar inom ramen för sina befogenheter.

Till ordningsvakt får utses endast en person som har ett av polisen meddelat giltigt godkännande som ordningsvakt.

26 §

Rätt att utse ordningsvakter

Ordningsvakter får utses av

1) arrangörer av allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar för en allmän sammankomst eller offentlig tillställning som avses i lagen om sammankomster (530/1999),

2) arrangörer av privata tillställningar för en privat tillställning,

3) dem som driver en campingplats för en campingplats som avses i lagen om friluftsliv (606/1973),

4) befälhavaren på ett fartyg för ett i 15 kap. i sjölagen (674/1994) avsett fartyg som befordrar passagerare,

5) utövare av inkvarteringsverksamhet eller förplägnadsverksamhet för en inkvarteringsrörelse eller förplägnadsrörelse som avses i lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet (308/2006), och

6) universitet eller yrkeshögskolor för ett i universitetslagen (558/2009) avsett universitets eller en i yrkeshögskolelagen (932/2014) avsedd yrkeshögskolas verksamhetsställe.

En ordningsvakt kan också utses för den omedelbara närheten av en offentlig tillställning, en campingplats, ett fartyg eller en inkvarterings- och förplägnadsrörelse som avses i 1 mom., för de parkeringsområden som behövs vid ordnandet av en allmän sammankomst eller offentlig tillställning och för de vägområden som leder till parkeringsområdena samt för andra liknande områden som hänför sig till ordnandet av en tillställning. En ordningsvakts tjänstgöringsområde får dock inte bli större än vad som är nödvändigt för att upprätthålla ordningen och säkerheten.

Polisinrättningen på den ort där ett område som avses i 1 mom. 3 punkten eller en rörelse som avses i 1 mom. 5 punkten är belägen kan ålägga verksamhetsutövaren att utse ett tillräckligt antal ordningsvakter för området el-

ler rörelsen, om det för upprätthållandet av ordningen och säkerheten finns särskilda skäl för detta.

Ordningsövervakningsuppgifter vid tillställningar som avses i 1 mom. 2 punkten får endast utföras av innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen eller av ordningsvakter som är ansällda hos dem.

27 §

Ytterligare krav på behörighet för att arbeta som ordningsvakt

Om en ordningsvakts uppgifter eller säkerhet i arbetet så kräver, kan polisinrättningen på den ort där tjänstgöringsområdet finns kräva att ordningsvakten vid tillställningar eller på områden eller platser som avses i 26 §, utöver den utbildning som avses i 35 § 1 mom. 3 punkten, med godkänt resultat har genomgått en sådan tilläggsutbildning i användning av maktmedel som uppfyller de krav som Polisstyrelsen har fastställt (*tilläggsutbildning för ordningsvakter i användning av maktmedel*).

28 §

Rätt att utse ordningsvakter som ska bistå polisen eller gränsbevakningsväsendet

Om det inte är ändamålsenligt att upprätthålla ordning och säkerhet på något annat sätt och upprätthållandet av ordning och säkerhet kräver det av grundad anledning, kan polisinrättningen på den ort där ett område eller en plats finns eller från vilken ett trafikmedel avgår bevilja tillstånd att utse ordningsvakter som ska bistå polisen eller gränsbevakningsväsendet

1) vid ett verksamhetsställe för hälso- och sjukvården, med undantag för skolhem och barnskyddsanstalter, på ansökan av den som innehar verksamhetsstället,

2) vid Folkpensionsanstaltens verksamhetsställen på ansökan av Folkpensionsanstalten,

3) vid en arbets- och näringsbyrå på ansökan av arbets- och näringsbyrån,

4) i ett köpcentrum på ansökan av köpcentrumets innehavare,

5) vid en trafikstation på ansökan av trafikstationens innehavare,

6) i en hamn på ansökan av hamnens innehavare,

7) på en flygplats på ansökan av flygplatsens innehavare, eller

8) i kollektiva trafikmedel på ansökan av den som innehar trafikmedlet.

I ett tillstånd att utse ordningsvakter ska ordningsvakternas tjänstgöringsområde avgränsas till den plats eller det trafikmedel som avses i tillståndet och vid behov till dess omedelbara närhet.

Ett tillstånd att utse ordningsvakter är i kraft i högst fem år. Tillståndet kan förenas med villkor som gäller ordningsvakternas utbildning, bärande av maktmedelsredskap, ordningsvakternas tjänstgöringsområde samt placeringen av ordningsvakter och ordningsvakternas antal. Den polisnrättning som har beviljat ett tillstånd att utse ordningsvakter kan vid behov återkalla tillståndet samt ändra dess villkor eller giltighetstid på grund av sådana förändringar i omständigheterna som inverkar väsentligt på upprätthållandet av ordning och säkerhet inom tjänstgöringsområdet.

Ordningsövervakningsuppgifter på sådana områden och platser som avses i denna paragraf får endast utföras av en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen eller av en hos en sådan innehavare anställd ordningsvakt som uppfyller kraven i 35 § och som på ett godkänt sätt har genomgått den utbildning som avses i 10 § 1 mom. 2 punkten eller har ett giltigt godkännande som väktare och som inte har fyllt 68 år.

29 §

Principer för verksamheten

En ordningsvakt ska i sin verksamhet prioritera sådana åtgärder som främjar allmänhetens säkerhet.

En ordningsvakt ska handla korrekt och opartisk samt främja försonlighet. Ordningvakten ska i första hand genom råd och uppmaningar upprätthålla ordningen och säkerheten inom sitt tjänstgöringsområde.

De åtgärder som en ordningsvakt vidtar ska vidtas på ett sådant sätt att inte större

skada eller olägenhet orsakas än vad som är nödvändigt för att ordningsvaktens uppdrag ska kunna utföras. Åtgärderna ska vara motiverade i förhållande till ordningsvaktens uppdrag och till den nytta som eftersträvas med dem.

30 §

Ordningsvaktens anmälningsplikt och skyldighet att vidta åtgärder

Om en ordningsvakt får kännedom om omständigheter som uppenbarligen äventyrar säkerheten, ska han eller hon utan dröjsmål underrätta arrangören av tillställningen eller innehavaren av området om dem, och omedelbart vidta åtgärder för att varna allmänheten och dirigera allmänheten bort från det farliga området samt avlägsna orsaken till faran eller vidta andra brådskande åtgärder som behövs för att upprätthålla säkerheten.

Om de åtgärder som arrangören av tillställningen eller innehavaren av området och ordningvakten har vidtagit för att avvärja fara inte har varit tillräckliga, ska ordningvakten underrätta polisen och vid behov räddningsmyndigheterna om de omständigheter som äventyrar säkerheten.

Om en ordningsvakt vid utförande av ordningsövervakningsuppgifter får kännedom om att ett i 15 kap. 10 § 1 mom. i strafflagen avsett brott har begåtts, ska ordningvakten utan dröjsmål anmäla brottet till polisen. Anmälningsplikt föreligger dock inte, om ordningvakten skulle bli tvungen att ange någon som avses i 2 mom. i den paragrafen.

31 §

Information om grunden för en åtgärd

En ordningsvakt i ordningsövervakningsuppgifter ska informera den som blir föremål för ordningsvaktens åtgärder eller en företrädare för den personen om vad åtgärderna grundar sig på, om detta inte är omöjligt på grund av personens tillstånd eller övriga förhållanden.

Om ordningvakten är anställd hos en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen ska den som blir föremål för ord-

ningsvaktens åtgärder eller dennes företrädare vid behov anvisas att ta kontakt med den ansvariga föreståndaren i syfte att få riktigheten av åtgärderna konstaterade. För att den ansvariga föreståndaren ska kunna kontaktas ska dennes namn och kontaktuppgifter uppges i samband med anvisningen att ta kontakt.

32 §

Skyddande av utomstående och av miljön

En ordningsvakt ska övervaka att en tillställning inte medför fara eller oskäligen störningar för utomstående, trafiken eller hemfriden. Ordningvakten ska inom sitt tjänstgöringsområde också övervaka att annans egendom inte skadas och att miljön inte orsakar annan skada än vad som kan anses godtagbart med hänsyn till tillställningens syfte och övriga omständigheter.

Om en ordningsvakt får kännedom om omständigheter som avses i 1 mom. ska ordningvakten utan dröjsmål underrätta arrangören av tillställningen eller innehavaren av området om dem och omedelbart vidta åtgärder för att avvärja faran, störningen eller skadan.

Om de åtgärder som arrangören av tillställningen eller innehavaren av området och ordningvakten har vidtagit för att avvärja fara, störning eller skada som avses i 1 mom. inte har varit tillräckliga, ska ordningvakten underrätta polisen och vid behov räddningsmyndigheterna om faran, störningen eller skadan.

33 §

Händelserapport

För att trygga den myndighetstillsyn som polisen utövar, rättsskyddet för dem som blir föremål för åtgärder samt uppdragsgivarnas rätt att ta del av uppgifter ska en ordningsvakt som i samband med ordningsövervakningsuppgifter observerar ett händelseförlopp som föranleder ett gripande eller användning av maktmedel omedelbart avfatta en skriftlig redogörelse för händelseförloppet (*händelserapport*). Av händelserapporten ska ord-

ningsvaktens iakttagelser och åtgärder i samband med händelsen framgå. Efternamn, förnamn, personbeteckningar och adressuppgifter för de personer som har varit föremål för åtgärderna får nämnas i rapporten.

Innehavare av näringsstillstånd för säkerhetsbranschen, andra som förmedlar ordningsvakter och tillhandahåller ordningsvaktstjänster samt ordningsvakternas arbetsgivare ska bevara sina händelserapporter i två år från utgången av det kalenderår då de skrevs, varefter de händelserapporter som innehåller personuppgifter ska förstöras utan dröjsmål och senast inom en månad. Rapporterna ska förvaras ordnade på ett sådant sätt att rapporterna för varje uppdrag kan tas fram utan dröjsmål. Om uppgifterna lagras med hjälp av automatisk databehandling, ska de uppgifter som behövs för tillsynen finnas att tillgå i klartext.

Uppdragsgivare och de tillsynsmyndigheter som avses i 84 § 2 mom. har rätt att få kopior av händelserapporterna. Om ordningvakten i enlighet med 45 § 2 mom. friger en person som han eller hon har gripit, ska händelserapporten utan dröjsmål lämnas till polisinspektionen på den ort där brottet beklagades.

34 §

Tystnadsplikt

Den som utövar verksamhet som kräver näringsstillstånd för säkerhetsbranschen, ansvariga föreståndare och ordningsvakter får inte obehörigen röja eller till nytta för sig själv eller någon annan eller i syfte att skada någon annan utnyttja det som de i sin ordningsövervakningsuppgift har fått veta om säkerhetsarrangemang, affärs- eller yrkeshemligheter eller omständigheter som hör till privatlivet och som en uppdragspart, arbetsgivaren, innehavaren av ett tjänstgöringsområde eller arrangören av en tillställning håller hemliga eller som är sekretessbelagda.

Såsom obehörigt röjande anses inte att uppgifterna röjs för en polisman för att ett brott ska kunna avslöjas eller utredas.

Tystnadsplikten består även efter det att uppgiften har slutförts.

35 §

Godkännande som ordningsvakt

Som ordningsvakt kan den godkännas som

- 1) har fyllt 18 år,
- 2) är känd som redbar och tillförlitlig och till sina personliga egenskaper är lämplig för uppgiften,

- 3) med godkänt resultat har genomgått en utbildning som uppfyller de krav som föreskrivs genom förordning av inrikesministeriet och som åtminstone omfattar undervisningsämnen där ordningsvaktsverksamhet, ordningsvaktens uppgifter samt ordningsvaktens rättigheter och skyldigheter behandlas (*grundutbildning för ordningsvakter*), och

- 4) med godkänt resultat tidigast sex månader före ansökan om ett nytt godkännande har genomgått en repetitionsutbildning som uppfyller de krav som Polisstyrelsen har fastställt (*repetitionsutbildning för ordningsvakter*), om den som ansöker om godkännande som ordningsvakt redan tidigare har godkänts som ordningsvakt med stöd av 3 punkten.

Den som har en tidigare utbildning som motsvarar grundutbildningen för ordningsvakter kan trots bestämmelserna i 1 mom. 3 punkten på nytt godkännas som ordningsvakt på ansökan som ska göras innan det tidigare godkännandet som ordningsvakt har upphört att gälla. En förutsättning för godkännandet är även då att sökanden med godkänt resultat har genomgått den föreskrivna repetitionsutbildningen för ordningsvakter.

En sökande godkänns som ordningsvakt av polisrättningen i sin hemkommun. Ett godkännande som ordningsvakt innebär att ett tidigare gällande godkännande som ordningsvakt förfaller.

Ett godkännande som ordningsvakt är i kraft i högst fem år.

36 §

Villkor och begränsningar i ett godkännande som ordningsvakt samt ändring av dem

Polisrättningen i sökandens hemkommun kan av särskilda skäl, med anledning av sökandens utbildning, personliga egenskaper eller andra motsvarande omständigheter, för-

ena ett godkännande som ordningsvakt med villkor och begränsningar som gäller tid, geografiskt område eller ordningsövervakningsuppgifter. Polisrättningen i ordningsvaktens hemkommun kan med anledning av förändringar som skett i fråga om ordningsvaktens utbildning, personliga egenskaper eller andra motsvarande omständigheter ändra villkor och begränsningar som ett godkännande som ordningsvakt har förenats med.

37 §

Tillfälliga ordningsvakter

Med beaktande av en tillställnings omfattning och natur kan polisrättningen på den ort där tillställningen ordnas, av särskilda skäl som ordningsvakt vid en enskild tillställning enligt lagen om sammankomster eller vid likartade tillställningar som ordnas av samma arrangör på samma plats för högst fyra månader under ett år godkänna en person som endast uppfyller kraven i 35 § 1 mom. 1 och 2 punkten. En sådan ordningsvakt har inte de befogenheter som anges i 42 § 2 mom. och 43 §.

Vid tillställningar för vilka det utses en i denna paragraf avsedd ordningsvakt ska det alltid också finnas ett tillräckligt antal ordningsvakter har genomgått grundutbildningen för ordningsvakter eller motsvarande tidigare utbildning.

38 §

Ansökan och beslut om godkännande som ordningsvakt

Ansökan om att bli godkänd som ordningsvakt ska lämnas in personligen till polisrättningen. Ansökan kan också lämnas in till någon annan polisrättning än polisrättningen i sökandens hemkommun.

När ett godkännande som ordningsvakt meddelas i enlighet med ansökan, får sökanden inte något separat beslut eller någon bevisanvisning.

39 §

Ordningsvaktkort och intyg över godkännande

Den som har godkänts som ordningsvakt får ett ordningsvaktkort av polisinrättningen i sin hemkommun. Ordningsvakten ska bära med sig kortet i ordningsövervakningsuppgifter och på begäran visa upp det för den som är föremål för en åtgärd av ordningsvakten, för uppdragsgivarens företrädare, för sin arbetsgivare samt för företrädare för en tillsynsmyndighet som avses i 84 §. Ett intyg som polisen vid behov utfärdar över godkännandet som ordningsvakt fungerar som ordningsvaktkort innan det egentliga ordningsvaktkortet överlämnas till ordningsvakten samt som ordningsvaktkort för en tillfällig ordningsvakt som har godkänts i enlighet med 37 §.

En ordningsvakt ska utan dröjsmål ansöka om en dubblett av ordningsvaktkortet hos polisinrättningen i sin hemkommun, om

1) ordningsvaktens personuppgifter har ändrats,

2) ordningsvakten med godkänt resultat har genomgått utbildning som avses i 27 §, 28 § 4 mom. eller 49 § 2 mom. eller hunden med ordningsvakten som förare har godkänts i 51 § avsedd lydnadskontroll och dessa uppgifter inte har antecknats på ordningsvaktkortet, eller

3) ordningsvaktkortet har förkommit eller förstörts.

Ett ordningsvaktkort ska omedelbart överlämnas till polisen, om godkännandet som ordningsvakt har återkallats eller om en ordningsvakt får ett nytt ordningsvaktkort under den giltighetstid för godkännandet som har antecknats på det tidigare utfärdade kortet.

40 §

Anordnande av ordningsvaksutbildning

Grundutbildning för ordningsvakter och repetitionsutbildning för ordningsvakter får anordnas av

- 1) en polisinrättning,
- 2) den med vilken examenskommissionen

för säkerhetsbranschen har ingått ett avtal om anordnande av samtliga delar inom den i enlighet med lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning anordnade yrkesexamen för väktare eller grundexamen inom säkerhetsbranschen eller motsvarande examina,

3) den som har beviljats rätt att anordna utbildning för grundexamen inom säkerhetsbranschen eller för en motsvarande examen, i enlighet med lagen om grundläggande yrkesutbildning eller lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning,

4) den för vars räkning utbildaren, med undantag för utbildare i undervisningsämnen med anknytning till livräddande första hjälpen och räddningsväsendet, har ett giltigt godkännande som utbildare av ordningsvakter; utbildare i undervisningsämnen med anknytning till livräddande första hjälpen och räddningsväsendet ska ha yrkesskicklighet inom området i fråga och erfarenhet som utbildare.

Sådan utbildning i användning av maktmedel som ingår i grund- och repetitionsutbildningen för ordningsvakter, tilläggsutbildning i användning av maktmedel och sådan utbildning i användning av maktmedel som avses i 49 § 2 och 3 mom. får anordnas av sammanlutningar som avses i 1 mom. och av i 1 mom. avsedda andra aktörer som har utbildare med gällande godkännanden såsom i 54 § avsedda utbildare i användning av maktmedel.

41 §

Rätt att vägra tillträde

En ordningsvakt har rätt att vägra en sådan person tillträde till sitt tjänstgöringsområde som

1) på grund av sin berusning, på grund av sitt beteende eller tidigare beteende eller på grund av föremål som personen medför kan misstänkas komma att äventyra ordningen eller säkerheten på området,

2) inte uppfyller det ålderskrav som tillträde till området förutsätter eller inte uppfyller andra villkor som enligt lag eller med stöd av lag ställs för tillträde till ordningsvaktens tjänstgöringsområde eller som arrangeraren av

tillställningen eller innehavaren av området har ställt för tillträde till området, eller

3) med skäl kan misstänkas inneha föremål eller ämnen som det enligt lag eller de villkor som arrangören eller polisen har ställt är förbjudet att inneha på området.

En ordningsvakt som utsetts för en plats som avses i 26 § 1 mom. 6 punkten eller en ordningsvakt som avses i 28 § har inte rätt att vägra tillträde.

42 §

Avlägsnande och gripande

En ordningsvakt har rätt att från sitt tjänstgöringsområde avlägsna en person som

1) i berusat tillstånd stör ordningen eller andra personer,

2) äventyrar säkerheten,

3) genom hotfullt uppträdande, oljud eller våldsamt eller genom sitt beteende i övrigt stör ordningen, eller

4) uppenbart obehörigen vistas på den del av området dit allmänheten inte äger tillträde.

Om det är uppenbart att det inte är tillräckligt att en person avlägsnas från platsen och störningen eller faran inte kan avvärijas på något annat sätt, har ordningsvakten rätt att gripa personen, om gripandet är nödvändigt för att avvärija allvarlig fara för andra personer eller egendom. Den gripne ska utan dröjsmål överlämnas till polisen. En ordningsvakt har dock inte rätt att gripa en person vid en allmän sammankomst.

43 §

Hållande i förvar ombord på fartyg och vid offentliga tillställningar

Om någon som har gripits ombord på ett fartyg med stöd av 42 § 2 mom. inte utan dröjsmål kan överlämnas till polisen, har en ordningsvakt som har utsetts för fartyget rätt att med samtycke av fartygets befälhavare ta den gripne i förvar.

Om det på grund av omfattningen av eller platsen för en offentlig tillställning är motiverat att bereda sig på att hålla gripna i förvar,

har en ordningsvakt vid tillställningen under de förutsättningar som anges i 1 mom. rätt att med samtycke av polisen ta en gripne i förvar.

Den gripne får hållas i förvar i högst fyra timmar. Den som har gripits vid en offentlig tillställning får dock hållas i förvar högst till dess att tillställningen är slut och allmänheten har avlägsnat sig eller tills grunden för gripandet i övrigt har upphört. Den som har gripits ombord på ett fartyg får på order av fartygets befälhavare hållas i förvar tills fartyget nästa gång anlöper en hamn, om inte grunden för gripandet har upphört före det.

44 §

Bemötandet av personer som hålls i förvar och förfarandet vid hållande i förvar

På bemötandet av personer som hålls i förvar med stöd av denna lag tillämpas 1 kap. 3 och 4 §, 2 kap. 2 § 1 mom. och 3 § 1 mom., 3 kap. 1 §, 5 kap. 1 och 2 §, 8 kap. 2 §, 9 kap. 1 § samt 12 kap. 1 och 2 § i lagen om behandlingen av personer i förvar hos polisen (841/2006).

Den som en ordningsvakt tagit i förvar får endast placeras i en förvaringslokal som ordningsvakten kontrollerar och som polisinsättningen har granskat och godkänt innan förvaringslokalen togs i bruk. Ordningsvakten ska för varje person som hålls i förvar upprätta en anmälan om förvar, som ska undertecknas. När tillställningen är slut eller fartyget anlöper hamn ska ordningsvakten utan dröjsmål lämna in anmälan om förvar till polisinsättningen.

45 §

Gripande av brottsmisstänkta

En ordningsvakt i ordningsövervakningsuppgifter har rätt att gripa en person som misstänks för brott, om denne anträffas på bar gärning eller flyende fot och om fängelse kan följa på brottet eller om brottet är lindrig misshandel, snatteri, lindrig förskingring, lindrigt olovligt brukande, lindrig bruksstöld av motordrivet forskaffningsmedel, lindrig

skadegörelse eller lindrigt bedrägeri. En ordningsvakt får också gripa den som enligt efterlysning utfärdad av en myndighet har förklarats anhållen eller häktad.

Den gripne ska utan dröjsmål överlämnas till polisen. Om det inte är möjligt att överlämna den gripne till polisen inom skälig tid, får ordningsvakten dock med en polismans och den gripnes samtycke avstå från att överlämna den gripne till polisen och utan dröjsmål frige honom eller henne, om endast böter kan följa på brottet och om den gripnes identitet är känd eller den gripne går med på att lämna ordningsvakten de uppgifter som behövs för att utreda den gripnes identitet.

46 §

Säkerhetsvisitation

En ordningsvakt har rätt att med hjälp av metalldetektor eller någon annan sådan teknisk anordning visitera en person som söker tillträde till eller befinner sig inom ordningsvaktens tjänstgöringsområde, för att förvissa sig om att personen inte bär på sig eller medför föremål eller ämnen som kan äventyra ordningen eller säkerheten eller som det enligt lag eller enligt vad som bestämts med stöd av lag är förbjudet att inneha på tjänstgöringsområdet. Med stöd av order från arangören eller polisen enligt 23 § 4 mom. i lagen om sammankomster eller om det annars finns grundad anledning att misstänka att personen innehar sådana föremål eller ämnen, får personen och de saker som han eller hon medför granskas även på något annat lämpligt sätt.

En ordningsvakt har i samband med ett gripande som avses i 42 § 2 mom. eller 45 § rätt att kroppsvisitera den gripne för att förvissa sig om att denne inte innehar föremål eller ämnen med vilka han eller hon kan äventyra hållandet i förvar eller utsätta sig själv eller andra för fara.

En ordningsvakt som utsetts för en plats som avses i 26 § 1 mom. 6 punkten eller en ordningsvakt som avses i 28 § har inte rätt att utföra visitationer enligt 1 mom. i denna paragraf.

47 §

Fråntagande av förbjudna föremål och ämnen

En ordningsvakt har rätt att frånta en person föremål och ämnen som avses i 46 § 1 och 2 mom. och som har påträffats vid en visitation. Ordningsvakten har också rätt att frånta en person som befinner sig inom ordningsvaktens tjänstgöringsområde föremål eller ämnen som har påträffats vid visitationen eller på annat sätt och som kan användas vid brott mot eller hot om brott mot liv eller hälsa eller som det annars enligt lag eller enligt vad som bestämts med stöd av lag är förbjudet att medföra till området.

De fråntagna föremålen och ämnena ska utan dröjsmål överlämnas till polisen eller, om det inte enligt lag finns något hinder för det, återlämnas till ägaren eller innehavaren när han eller hon avlägsnar sig från platsen.

En ordningsvakt har rätt att frånta en person som har brutit mot förbudet i 58 § 1 mom. i alkohollagen (1143/1994) alkoholdrycken med kärll och bevisligen förstöra den.

48 §

Användning av maktmedel

Om en person genom att göra motstånd försöker undgå att bli vägrad tillträde, avlägsnad från platsen, gripen, kroppsvisiterad i enlighet med 46 § eller fråntagen ett föremål eller ämne i enlighet med 47 § eller flyr gripandet, har ordningsvakten rätt att använda sådana maktmedel som behövs för att vägra personen tillträde, avlägsna honom eller henne från platsen, gripa eller kroppsvisitera honom eller henne eller frånta honom eller henne föremål eller ämnen och som kan anses försvarbara med beaktande av hur personen uppträder, hur viktigt och brådskande uppdraget är och hur farligt motståndet är samt övriga omständigheter.

Bestämmelser om ansvarsfrihetsgrunder och om lindring av straffansvar vid excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § i strafflagen.

49 §

Maktmedelsredskap

Maktmedelsredskap som ordningsvakter får bära är gasspray enligt 11 § i skjutvapenlagen, handbojor och högst 70 centimeter långa batonger. En ordningsvakt som är anställd hos en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen får dessutom bära teleskopbatong.

Maktmedelsredskap får endast bäras av ordningsvakter som har fått utbildning i användning av maktmedelsredskap. En ordningsvakt får inte i onödan bära maktmedelsredskap i ordningsövervakningsuppgifter. En i 37 § avsedd tillfällig ordningsvakt får inte bära maktmedelsredskap i sina uppgifter.

En sådan innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen som utövar ordningsvaktverksamhet och vars ordningsvakter bär maktmedelsredskap i ordningsövervakningsuppgifter ska minst en gång om året ordna repetitionsutbildning i användning av maktmedelsredskap för sina ordningsvakter eller övervaka att ordningsvakterna genomgår sådan utbildning på annat sätt. En ordningsvakt som är anställd hos en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen får bära och använda maktmedelsredskap endast om han eller hon har genomgått repetitionsutbildning i användning av maktmedelsredskap.

50 §

Hur maktmedelsredskap ska bäras

En ordningsvakt ska bära sina maktmedelsredskap under dräkten så att de inte kan observeras av andra.

Om maktmedelsredskapen inte kan bäras under dräkten, får de bäras i stängbara fickor som ingår i dräkten eller i slutna hölster som fästs vid bältet eller ingår i dräkten. En batong får bäras synlig till den del som den på grund av sin storlek inte kan bäras under dräkten eller i ett slutet hölster.

51 §

Rätt att medföra hund

Med tillstånd som har beviljats av polisinspektionen på den ort där en tillställning ord-

nas får en ordningsvakt i ordningsövervakningsuppgifter medföra en hund som med ordningsvakten som förare har godkänts i lydnadskontroll som motsvarar de krav som Polisyrkeshögskolan har fastställt. Dessutom förutsätts det att

1) hunden är minst två men högst tio år gammal,

2) hunden är registrerad och identifieringsmärkt så att den på ett tillförlitligt sätt kan identifieras,

3) ordningsvakten har kontroll över hunden, och

4) hunden inte till sina egenskaper har visat sig vara olämplig att medföras i ordningsövervakningsuppgifter.

En ordningsvakt får i ordningsövervakningsuppgifter medföra en hund som uppfyller kraven i 1 mom. i två år från det att den godkänts så som avses i det momentet.

Det tillstånd som avses i 1 mom. kan beviljas om tillställningens omfattning eller art eller den plats där tillställningen arrangeras av grundad anledning som hänför sig till upprätthållandet av ordningen förutsätter att hund medförs. Vid tillställningen ska hunden bära munkorg som på polisens order kan avlägsnas, om man på grund av människors beteende eller av någon annan motsvarande anledning kan dra den slutsatsen att säkerheten för dem som deltar i tillställningen är hotad.

52 §

Ordningsvaktens igenkänningstecken och dräkt samt användning av dem

En ordningsvakt ska i ordningsövervakningsuppgifter använda ett tydligt igenkänningstecken som visar ordningsvaktens ställning (*ordningsvaktens igenkänningstecken*). Ordningsvaktens igenkänningstecken får endast användas av ordningsvakter i ordningsövervakningsuppgifter. Det är förbjudet att använda märken, igenkänningstecken eller dräkter som är förvillande lika ordningsvakternas igenkänningstecken.

Den som utför ordningsövervakningsuppgifter som avses i 28 § ska bära ordningsvaktens dräkt. För en ordningsvaktens dräkt gäller det som i 22 § 1 och 3 mom. och 23 § föreskrivs om väktares dräkt.

4 kap.

Utbildare i användning av maktmedel och vapen samt utbildare av ordningsvakter

53 §

Utbildare inom utbildningen i användning av maktmedelsredskap och inom repetitionsutbildningen i användning av maktmedelsredskap

Endast en av Polisstyrelsen godkänd utbildare i användning av maktmedel får arbeta som utbildare inom utbildningen i användning av maktmedelsredskap och inom repetitionsutbildningen i användning av maktmedelsredskap. Endast en av Polisstyrelsen godkänd skytteinstruktör får arbeta som utbildare i användning av skjutvapen och som verkstälare av skjutprov.

En sådan utbildare i användning av maktmedel som är anställd hos en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen och som har ett giltigt godkännande av polisen som väktare eller ordningsvakt eller av Polisstyrelsen som utbildare i användning av maktmedel behöver inte årligen genomgå repetitionsutbildning i användning av maktmedelsredskap. En utbildare i användning av maktmedel som i sina arbetsuppgifter bär skjutvapen ska dock årligen visa att han eller hon har tillräcklig skicklighet i hantering av skjutvapen och tillräcklig skjutskicklighet.

54 §

Godkännande som utbildare i användning av maktmedel

Polisstyrelsen kan på ansökan som utbildare i användning av maktmedel inom utbildningen i användning av maktmedelsredskap och som utbildare inom repetitionsutbildning i användning av maktmedelsredskap godkänna en sökande som

- 1) har fyllt 18 men inte 68 år,
- 2) med godkänt resultat har slutfört utbildningen för utbildare i användning av maktmedel mindre än sex månader före ansökan om godkännande, och
- 3) är känd som redbar och tillförlitlig och

till sina personliga egenskaper är lämplig som utbildare i användning av maktmedel.

Ett godkännande som avses i 1 mom. är i kraft i högst fem år.

Polisstyrelsen kan på ansökan förnya godkännandet för högst fem år, om sökanden fortfarande uppfyller kraven i 1 mom. 1 och 3 punkten och högst sex månader före ansökan om förnyat godkännande med godkänt resultat har slutfört repetitionsutbildningen. En utbildare i användning av maktmedel kan ansöka om förnyat godkännande inom sex månader från det att det tidigare godkännandet upphörde att gälla.

55 §

Villkor och begränsningar i ett godkännande som utbildare i användning av maktmedel samt ändring av dem

Ett godkännande som utbildare i användning av maktmedel kan av särskilda skäl, med anledning av sökandens personliga egenskaper eller andra motsvarande omständigheter, förenas med tidsmässiga eller geografiska villkor och begränsningar. Villkor och begränsningar som ett godkännande som utbildare i användning av maktmedel har förenats med kan ändras med anledning av förändringar som skett i fråga om utbildarens personliga egenskaper eller andra motsvarande omständigheter.

56 §

Godkännande som skytteinstruktör

Polisstyrelsen kan på ansökan som skytteinstruktör inom den del av utbildningen i användningen av maktmedel som gäller användning av skjutvapen och som verkställare av skjutprov godkänna en sökande som

- 1) har fyllt 18 men inte 68 år,
- 2) med godkänt resultat har slutfört utbildningen för utbildare i användning av maktmedel,
- 3) med godkänt resultat har slutfört skytteinstruktörsutbildningen mindre än sex månader före ansökan om godkännande, och
- 4) är känd som redbar och tillförlitlig och till sina personliga egenskaper är lämplig som skytteinstruktör.

Ett godkännande som avses i 1 mom. är i kraft i högst fem år.

Polisstyrelsen kan på ansökan förnya godkännandet för högst fem år, om sökanden fortfarande uppfyller kraven i 1 mom. 1 och 4 punkten och högst sex månader före ansökan om förnyat godkännande med godkänt resultat har slutfört repetitionsutbildningen. En skytteinstruktör kan ansöka om förnyat godkännande inom sex månader från det att det tidigare godkännandet upphörde att gälla.

57 §

Villkor och begränsningar i ett godkännande som skytteinstruktör samt ändring av dem

Ett godkännande som skytteinstruktör kan av särskilda skäl, med anledning av sökandens personliga egenskaper eller andra motsvarande omständigheter, förenas med tidsmässiga eller geografiska villkor och begränsningar. Villkor och begränsningar som ett godkännande som skytteinstruktör har förenats med kan ändras med anledning av förändringar som skett i fråga om instruktörens personliga egenskaper eller andra motsvarande omständigheter.

58 §

Godkännande som utbildare av ordningsvakter

Polisstyrelsen kan på ansökan som utbildare av ordningsvakter godkänna en sökande som

- 1) har fyllt 18 år,
- 2) med godkänt resultat har genomgått grundutbildningen för ordningsvakter,
- 3) med godkänt resultat har slutfört grundkursen för utbildare av ordningsvakter mindre än sex månader före ansökan om godkännande, och
- 4) är känd som redbar och tillförlitlig och till sina personliga egenskaper är lämplig som utbildare av ordningsvakter.

Ett godkännande som avses i 1 mom. är i kraft i högst fem år.

Polisstyrelsen kan på ansökan förnya godkännandet för högst fem år, om sökanden fortfarande uppfyller kraven i 1 mom. 1 och

4 punkten och högst sex månader före ansökan om förnyat godkännande med godkänt resultat har slutfört repetitionsutbildningen. En utbildare av ordningsvakter kan ansöka om förnyat godkännande inom sex månader från det att det tidigare godkännandet upphörde att gälla.

59 §

Villkor och begränsningar i ett godkännande som utbildare av ordningsvakter samt ändring av dem

Polisstyrelsen kan av särskilda skäl, med anledning av sökandens utbildning, personliga egenskaper eller andra motsvarande omständigheter, förena ett godkännande som utbildare av ordningsvakter med villkor och begränsningar som gäller tid, geografiskt område eller undervisningsämnen. Polisstyrelsen kan med anledning av förändringar som skett i fråga om utbildning, personliga egenskaper eller andra motsvarande omständigheter som gäller en utbildare av ordningsvakter ändra villkor och begränsningar som ett godkännande har förenats med.

5 kap.

Säkerhetsskyddande verksamhet

60 §

Tillståndsplikt

Säkerhetsskyddande verksamhet som omfattar säkerhetsskyddsuppgifter som kräver godkännande får utövas av en fysisk eller juridisk person som avses i 1 § 1 eller 2 mom. i lagen angående rättighet att idka näring och som för denna verksamhet har beviljats näringstillstånd för säkerhetsbranschen.

61 §

Godkännande som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter

Som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter kan den godkännas som

- 1) har fyllt 18 år,

2) är känd som redbar och tillförlitlig och till sina personliga egenskaper är lämplig som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter, och

3) sköter säkerhetsskyddsuppgifter.

En sökande godkänns som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter av polisinrättningen i sin hemkommun. Ett godkännande som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter innebär att ett tidigare gällande godkännande som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter förfaller, om de uppgifter enligt 65 § 2 och 3 punkten som hänför sig till godkännandet kvarstår oförändrade.

Ett godkännande som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter är i kraft i högst fem år.

62 §

Villkor och begränsningar i ett godkännande som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter samt ändring av dem

Polisinrättningen i sökandens hemkommun kan av särskilda skäl, med anledning av sökandens personliga egenskaper eller andra motsvarande omständigheter, förena ett godkännande som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter med villkor och begränsningar som gäller tid, geografiskt område eller säkerhetsskyddsuppgifter. Polisinrättningen i hemkommunen för utföraren av säkerhetsskyddsuppgifter kan med anledning av förändringar som skett i fråga om dennes personliga egenskaper eller andra motsvarande omständigheter ändra villkor och begränsningar som ett godkännande som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter har förenats med.

63 §

Ansökan och beslut om godkännande som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter

Ansökan om att bli godkänd som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter ska lämnas in personligen till polisinrättningen. Ansökan kan också lämnas in till någon annan polisinrättning än polisinrättningen i sökandens hemkommun.

När ett godkännande som utförare av sä-

kerhetsskyddsuppgifter meddelas i enlighet med ansökan, får sökanden inte något separat beslut eller någon besväransvisning.

64 §

Kort för utförare av säkerhetsskyddsuppgifter

Den som har godkänts som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter får av polisinrättningen i sin hemkommun ett kort för utförare av säkerhetsskyddsuppgifter. Den som har fått ett sådant kort ska bära med sig kortet i säkerhetsskyddsuppgifter som kräver godkännande och på begäran visa upp det för uppdragsgivarens företrädare, för sin arbetsgivare och andra som har anknytning till hans eller hennes arbete samt för en i 84 § avsedd tillsynsmyndighet. Ett intyg som polisen vid behov utfärdar över godkännandet som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter fungerar som kort för utförare av säkerhetsskyddsuppgifter innan det egentliga kortet överlämnas till utföraren av säkerhetsskyddsuppgifter.

Om personuppgifterna för en utförare av säkerhetsskyddsuppgifter ändras eller om kortet förkommer eller förstörs, ska utföraren av säkerhetsskyddsuppgifter utan dröjsmål ansöka om en dubblett av kortet hos polisinrättningen i sin hemkommun.

Ett kort för utförare av säkerhetsskyddsuppgifter ska omedelbart överlämnas till polisen, om godkännandet som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter har återkallats eller om en utförare av säkerhetsskyddsuppgifter under den giltighetstid för godkännandet som har antecknats på det tidigare utfärdade kortet får ett nytt kort där anteckningarna om de uppgifter som avses i 65 § 2 och 3 punkten är desamma som på det tidigare kortet.

65 §

Uppgifter som ska framgå av ett kort för utförare av säkerhetsskyddsuppgifter

Av ett kort för utförare av säkerhetsskyddsuppgifter ska följande framgå:

1) skattnumret enligt lagen om skattnummer och skattnummerregistret för

byggbranschen (1231/2011) för en person som har godkänts som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter,

2) huruvida den som har godkänts som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter är arbetstagare i arbetsavtalsförhållande eller självständig yrkesutövare, och

3) arbetsgivaren för utföraren av säkerhetsskyddsuppgifter, om den som har godkänts som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter är arbetstagare i arbetsavtalsförhållande.

66 §

Anmälningsplikt när skötseln av säkerhetsskyddsuppgifter som kräver godkännande upphör

När arbetsavtalsförhållandet för en utförare av säkerhetsskyddsuppgifter upphör ska innehavaren av näringstillstånd för säkerhetsbranschen göra en anmälan om saken till polisinstans på personens hemort.

En självständig yrkesutövare som upphör att sköta uppgifter som avses i 1 mom. ska göra en anmälan om saken till polisinstans på sin hemort.

En anmälan enligt 1 eller 2 mom. ska göras utan dröjsmål, dock senast den sjunde dagen efter det att arbetsavtalsförhållandet eller skötseln av uppgifterna upphörde.

67 §

Tystnadsplikt

Den som utövar säkerhetsskyddande verksamhet, en ansvarig föreståndare hos en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen eller en utförare av säkerhetsskyddsuppgifter får inte obehörigen röja eller till nytta för sig själv eller någon annan eller i syfte att skada någon annan utnyttja det som de i sina säkerhetsskyddsuppgifter har fått veta om säkerhetsarrangemang, affärs- eller yrkeshemligheter eller omständigheter som hör till privatlivet och som en uppdragspart eller arbetsgivaren håller hemliga eller som är sekretessbelagda.

Såsom obehörigt röjande anses inte att uppgifterna röjs för en polisman för att ett brott ska kunna avslöjas eller utredas.

Tystnadsplikten består även efter det att uppgiften har slutförts.

6 kap.

Näringstillstånd för säkerhetsbranschen

68 §

Näringstillstånd för säkerhetsbranschen

Ett näringstillstånd för säkerhetsbranschen ger rätt att utöva i tillståndet avsedd verksamhet i hela landet, om inte annat föreskrivs nedan. Tillståndet gäller tills vidare. Tillståndet utfärdas av Polisstyrelsen.

69 §

Villkor och begränsningar i näringstillstånd för säkerhetsbranschen samt ändring av dem

Ett näringstillstånd för säkerhetsbranschen kan, med anledning av arten och omfattningen av den verksamhet som kräver tillstånd, det antal verksamhetsställen som innehavaren av tillståndet har, verksamhetsställets placering eller andra motsvarande omständigheter, förenas med villkor och begränsningar som gäller tid, geografiskt område eller bevaknings- eller ordningsövervakningsuppgifter.

Polisstyrelsen kan med anledning av förändringar i fråga om omfattningen av den verksamhet som innehavaren av näringstillståndet för säkerhetsbranschen utövar, det antal verksamhetsställen som innehavaren av tillståndet har, verksamhetsställets placering eller andra motsvarande omständigheter ändra villkor och begränsningar som ett näringstillstånd för säkerhetsbranschen har föränsats med.

70 §

Rätt för konkursboet eller dödsboet efter en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen att fortsätta verksamhet som kräver tillstånd

Om en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen försätts i konkurs eller

avlider, har konkurs- eller dödsboet rätt att fortsätta i tillståndet avsedd verksamhet högst ett år från det att konkursen inleddes eller dödsfallet inträffade. Konkursboets förvaltare, en dödsbodelägare eller någon annan som har hand om boet ska underrätta Polisstyrelsen om konkursen eller dödsfallet inom 30 dagar från det att konkursen inleddes eller dödsfallet inträffade.

71 §

Beviljande av näringsstillstånd för säkerhetsbranschen

Näringsstillstånd för säkerhetsbranschen kan beviljas en fysisk person som

- 1) har fyllt 18 år,
- 2) är känd som redbar och tillförlitlig och till sina personliga egenskaper är lämplig för uppgiften,
- 3) inte är försatt i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats, och
- 4) har tillgångar som gör det möjligt att sköta verksamheten på behörigt sätt.

Näringsstillstånd för säkerhetsbranschen kan beviljas en juridisk person, om

- 1) den har tillgångar som gör det möjligt att sköta verksamheten på behörigt sätt, och
- 2) de som hör till förvaltningsorganen, verkställande direktören samt i ett öppet bolag bolagsmännen och i ett kommanditbolag de ansvariga bolagsmännen uppfyller kraven i 1 mom. 1—3 punkten.

Näringsstillstånd för säkerhetsbranschen ska beviljas, om ansökan gäller verksamhet som avses i 60 § och sökanden är en fysisk person som uppfyller kraven i 1 mom. eller en juridisk person som uppfyller kraven i 2 mom. i denna paragraf.

72 §

Ändringsanmälan

En innehavare av näringsstillstånd för säkerhetsbranschen ska göra en skriftlig anmälan till Polisstyrelsen (*ändringsanmälan*)

- 1) när företaget ändrar namn eller bolagsform eller inrättar eller lägger ner ett verksamhetsställe eller när ett verksamhetsställes adress ändras,

2) när en person i företagets förvaltningsorgan, verkställande direktören eller en bolagsman i ett öppet bolag eller en ansvarig bolagsman i ett kommanditbolag byts ut,

3) när verksamheten vid företaget avslutas eller avbryts för längre tid än en månad, och

4) när verksamhet som har avbrutits för längre tid än en månad fortsätter.

Ändringsanmälan ska om möjligt göras innan förändringen sker, dock senast den sjunde dagen efter förändringen. Till en anmälan som avses i 1 mom. 2 punkten ska det fogas handlingar som visar att den som tillträder uppdraget uppfyller kraven i 71 § 2 mom. 2 punkten.

73 §

Uppdragsavtal

Innan någon börjar utföra uppgifter som ett uppdrag för vilket det krävs näringsstillstånd för säkerhetsbranschen förutsätter, ska ett skriftligt uppdragsavtal om uppdraget upprättas utom i fråga om uppdrag som avses i 80 § 2 mom. Om uppgifterna har varit så brådskande att inget uppdragsavtal har kunnat upprättas innan de påbörjades, ska avtalet upprättas senast den andra vardagen efter det att uppgifterna påbörjades.

Ett uppdragsavtal ska bevaras i sex år efter det att uppdraget avslutades. Om uppgifterna lagras med hjälp av automatisk databehandling, ska de uppgifter som behövs för tillsynen finnas att tillgå i klartext.

74 §

Ansvarig föreståndare

En innehavare av näringsstillstånd för säkerhetsbranschen ska i sin tjänst ha en eller flera ansvariga föreståndare med ett av Polisstyrelsen beviljat giltigt godkännande att vara ansvarig föreståndare hos denna innehavare av näringsstillstånd för säkerhetsbranschen. Polisstyrelsen bestämmer hur många ansvariga föreståndare det ska finnas utifrån omfattningen av den verksamhet som kräver tillstånd, antalet verksamhetsställen och verksamhetsställets placering samt andra mot-

svarande omständigheter. Polisstyrelsen bestämmer också de ansvariga föreståndarnas ansvarsområden.

I samband med att en ansökan om närings-tillstånd för säkerhetsbranschen lämnas in eller omedelbart därefter ska sökanden eller innehavaren av tillståndet göra en ansökan till Polisstyrelsen om godkännande av ansvarig föreståndare. Verksamhet som kräver tillstånd får inte inledas förrän Polisstyrelsen har godkänt en ansvarig föreståndare för innehavaren av tillståndet.

Om en ansvarig föreståndare avgår eller av någon annan orsak upphör att sköta sin uppgift, ska en ansökan om godkännande av en ny ansvarig föreståndare göras inom sju dagar efter det att den ansvariga föreståndaren upphörde att sköta uppgiften.

75 §

Ställföreträdare för den ansvariga föreståndaren

För en innehavare av näringsstillstånd för säkerhetsbranschen kan det godkännas en eller flera ställföreträdare för den ansvariga föreståndaren. Ställföreträdarna sköter den ansvariga föreståndarens uppgifter när han eller hon är förhindrad att sköta dem.

76 §

Den ansvariga föreståndarens befogenheter

Den ansvariga föreståndaren har till uppgift att

- 1) separat för varje uppdrag eller uppgiftsområde bestämma när maktmedelsredskap får bäras i bevakningsuppgifter,
- 2) separat för varje uppdrag bestämma när hund får medföras i bevakningsuppgifter,
- 3) separat för varje uppdrag bestämma när annan klädsel än väktares dräkt får användas,
- 4) bestämma när väktares dräkt får användas utanför bevakningsuppgifter, och
- 5) separat för varje uppdrag eller uppgiftsområde bestämma när maktmedelsredskap får bäras i ordningsövervakningsuppgifter.

77 §

Godkännande som ansvarig föreståndare

Som ansvarig föreståndare kan den godkännas som

- 1) har fyllt 18 år,
- 2) med godkänt resultat har avlagt en sådan specialyrkesexamen för säkerhetsvakt, eller motsvarande specialyrkesexamen, enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning som uppfyller de krav som föreskrivs genom förordning av inrikesministeriet (*utbildning som ansvarig föreståndare*), och
- 3) är känd som redbar och tillförlitlig och till sina personliga egenskaper är lämplig som ansvarig föreståndare.

Om en innehavare av näringsstillstånd för säkerhetsbranschen eller den som ansöker om tillstånd utövar endast säkerhetsskyddande verksamhet som omfattar säkerhetsskydds-uppgifter som kräver godkännande och innehavaren eller den sökande i sin tjänst permanent har färre än fem anställda, kan också en person som uppfyller kraven i 1 mom. 1 och 3 punkten godkännas som ansvarig föreståndare, om denne före ansökan om godkännande som ansvarig föreståndare har utövat säkerhetsskyddande verksamhet i minst tre år.

Ett godkännande som ansvarig föreståndare är i kraft tills vidare. Det gäller dock högst så länge som personen i fråga sköter uppdraget som ansvarig föreståndare.

78 §

Villkor och begränsningar i ett godkännande som ansvarig föreståndare samt ändring av dem

Polisstyrelsen kan av särskilda skäl, med anledning av personens utbildning, personliga egenskaper eller andra motsvarande omständigheter, förena ett godkännande som ansvarig föreståndare med villkor och begränsningar som gäller tid, geografiskt område eller uppgifter.

Polisstyrelsen kan med anledning av förändringar i den ansvariga föreståndarens utbildning, personliga egenskaper eller andra motsvarande omständigheter ändra villkor

och begränsningar som ett godkännande som ansvarig föreståndare har förenats med.

79 §

Godkännande som tillfällig ansvarig föreståndare

Den som inte har utbildning som ansvarig föreståndare men uppfyller kraven i 77 § 1 mom. 1 och 3 punkten kan godkännas som ansvarig föreståndare för högst ett år (*tillfällig ansvarig föreståndare*), om den ansvariga föreståndaren av någon oförutsebar orsak blir permanent eller tillfälligt förhindrad att sköta sitt uppdrag.

Ett godkännande som tillfällig ansvarig föreståndare kan av särskilda skäl förenas med villkor och begränsningar som avses i 78 § 1 mom.

Tillfälliga ansvariga föreståndare godkänns av Polisstyrelsen.

80 §

Utförande av uppgifter

En innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen får för bevaknings- och ordningsövervakningsuppgifter samt för säkerhetsskyddsuppgifter som kräver godkännande endast anlita väktare, ordningsvakter eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter som denne har i sin tjänst och som har ett giltigt godkännande för uppgiften.

En innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen får trots bestämmelserna i 1 mom. dock helt eller delvis överlåta en uppgift som kräver tillstånd på någon annan innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen, om inte annat har avtalats i uppdragsavtalet. Den innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen som är part i uppdragsavtalet ska underrätta uppdragsgivaren om överlåtelsen innan uppgiften påbörjas eller senast den andra vardagen efter det att den påbörjades.

En innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen får i sin tjänst ha en (1) i 12 § 1 eller 2 mom. avsedd tillfällig väktare per varje påbörjat antal av tre väktare som har fått utbildning enligt 10 § 1 mom. 2 punkten.

81 §

Personal- och arbetsskiftsregister

För tryggnad av den myndighetstillsyn som polisen utövar ska en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen föra ett register över ansvariga föreståndare, väktare, ordningsvakter och utförare av säkerhetsskyddsuppgifter (*personalregister*) ur vilket det utan dröjsmål går att få fram

1) efternamn, förnamn och personbeteckning för ansvariga föreståndare, väktare, ordningsvakter och utförare av säkerhetsskyddsuppgifter,

2) vilken myndighet som har godkänt en person som ansvarig föreståndare, väktare, ordningsvakt eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter samt hur länge godkännandet som väktare, ordningsvakt eller som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter är i kraft,

3) den ansvariga föreståndarens utbildning enligt 77 § 1 mom. 2 punkten, väktarnas utbildning enligt 10 § 1 mom. 2 punkten, 12 § 1 mom. och 18 § 2 och 3 mom., samt ordningsvakternas utbildning enligt 35 § 1 mom. 3 och 4 punkten och 49 § 2 och 3 mom. samt kontroll enligt 21 § 1 mom. och 51 § 1 mom.,

4) uppgifter om en väktares tillstånd att inneha skjutvapen och om en väktares eller ordningsvaktens tillstånd att inneha gasspray,

5) tidpunkten då anställningsförhållandet för en ansvarig föreståndare, väktare, ordningsvakt eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter har börjat och upphört samt orsaken till att anställningsförhållandet har upphört.

För tryggnad av myndighetstillsynen och för utredning av brott ska en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen ordna bokföringen av arbetsskiftet så att det av företagets handlingar framgår varje väktares och ordningsvaktens arbetsskift, varje väktares bevakningsområden och bevakningsobjekt samt varje ordningsvaktens tjänstgöringsområden (*arbetsskiftsregister*). I arbetsskiftsregistret får väktarnas och ordningsvakternas efternamn och förnamn införas.

Uppgifterna i personalregistret ska utplånas fem år efter det att anställningsförhållandet upphörde, och uppgifterna i arbetsskiftsregistret ska utplånas vid utgången av det andra kalenderåret efter det att handlingen

upprättades. Om uppgifterna lagras med hjälp av automatisk databehandling, ska de uppgifter som behövs för tillsynen finnas att tillgå i klartext.

82 §

Instruktioner

En innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen ska ha allmänna skriftliga anvisningar med vars hjälp en väktare eller ordningsvakt kan utföra sina bevaknings- och ordningsövervakningsuppgifter på ett behörigt och tryggt sätt (*instruktioner*). Om förhållandena på bevakningsområdet eller ordningsvaktens tjänstgöringsområde eller i fråga om bevakningsobjektet kräver det, ska innehavaren av näringstillstånd för säkerhetsbranschen dessutom ha särskilda instruktioner för respektive bevakningsområde eller tjänstgöringsområde.

Innehavaren av näringstillstånd för säkerhetsbranschen ska hålla instruktionerna framlagda på sina verksamhetsställen samt vid behov på sina bevakningsområden och tjänstgöringsområden så att de väktare och ordningsvakter som instruktionerna gäller har möjlighet att ta del av dem.

83 §

Tillämpning av annan lagstiftning

Om en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen tar emot ett uppdrag som gäller utförande av säkerhetskontroll som avses i luftfartslagen (864/2014), lagen om säkerhetskontroller vid domstolar (1121/1999), lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004), polislagen (872/2011), gränsbevakningslagen (578/2005) eller lagen om säkerhetsskydd i statsrådet (987/2014) eller utförande av säkerhetspersonals uppgifter som avses i kärnenergilagen (990/1987), eller utförande av bevakningsuppgifter som avses i lagen om behandlingen av personer i förvar hos polisen, ska dessa lagar tillämpas när det gäller ställning, uppgifter och befogenheter för

innehavaren av näringstillstånd för säkerhetsbranschen och för dennes anställda.

Trots det som föreskrivs i 1 mom. kan den som är anställd hos en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen samtidigt arbeta som väktare enligt denna lag och i säkerhetskontrolluppgifter enligt lagen om säkerhetskontroller vid domstolar.

Bestämmelser om ordningsvaktens uppgifter vid kontroll av biljetter finns i lagen om kontrollavgift i kollektivtrafik (469/1979).

7 kap.

Tillsyn över privata säkerhetstjänster

84 §

Tillsynsmyndigheter

Polisstyrelsen svarar för den allmänna styrningen av och tillsynen över privata säkerhetstjänster, utbildare i användningen av maktmedel, skytteinstruktörer, anordnare av ordningsvaktsutbildning och utbildare av ordningsvakter.

Polisinrättningarna svarar inom sina distrikt för tillsynen över privata säkerhetstjänster samt över den verksamhet som utövas av väktare, utbildare i användningen av maktmedel, skytteinstruktörer, ordningsvakter, anordnare av ordningsvaktsutbildning, utbildare av ordningsvakter, utförare av säkerhetsskyddsuppgifter och ansvariga föreståndare.

85 §

Rätt att företa inspektioner och få information

Polisinrättningarna kan inom sina distrikt inspektera verksamhetsställena för innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen. Inspektionsprotokollen ska sändas till Polisstyrelsen.

Trots att en sammanslutnings medlemmar, revisorer, verkställande direktör, styrelsemedlemmar eller arbetstagare är bundna av företagshemlighet har Polisstyrelsen och polisinrättningarna rätt att av innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen få för

tillsynen behövlig information om verksamhet, personal, ekonomisk ställning och andra liknande omständigheter i fråga om innehavaren av näringstillstånd för säkerhetsbranschen.

Trots att en sammanslutnings medlemmar, revisorer, verkställande direktör, styrelsemedlemmar eller arbetstagare är bundna av företagshemlighet har Polisstyrelsen och polisrättningarna rätt att av väktare, ordningsvakter, dem som utser ordningsvakter, anordnare av utbildning för ordningsvakter samt godkända utbildare av ordningsvakter, utbildare i användningen av maktmedel och skytteinstruktörer och godkända utförare av säkerhetsskyddsuppgifter få för tillsynen behövlig information om utförandet av bevaknings-, ordningsövervaknings- och säkerhetsskyddsuppgifter, om anordnandet av väktar- och ordningsvaktsutbildning och andra liknande omständigheter.

86 §

Uppgifter för tillsynen över säkerhetsbranschen

Polisen förvarar uppgifter om väktare, utbildare i användningen av maktmedel, skytteinstruktörer, ordningsvakter, utförare av säkerhetsskyddsuppgifter, utbildare av ordningsvakter, innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen och deras ansvariga föreståndare samt om i 71 § 2 mom. 2 punkten avsedda ansvariga personer (*uppgifter för tillsynen över säkerhetsbranschen*). Närmare bestämmelser om uppgifter för tillsynen över säkerhetsbranschen finns i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003).

87 §

Årsanmälan

En innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen ska för varje kalenderår före utgången av mars månad följande år göra en skriftlig anmälan till Polisstyrelsen med uppgifter om

- 1) antalet uppdrag,

- 2) antalet verksamhetsställen och adresserna till dem samt antalet anställda,

- 3) vilka som under kalenderåret har varit ansvariga föreståndare, väktare och tillfälliga väktare, ordningsvakter samt utförare av säkerhetsskyddsuppgifter, särskilt för varje verksamhetsställe,

- 4) tillstånd för innehavaren av näringstillstånd för säkerhetsbranschen och väktarna att inneha skjutvapen och för väktarna att inneha gasspray, om uppdrag där väktare i bevakningsuppgifter har burit skjutvapen eller medfört hund eller använt annan klädsel än väktares dräkt och om situationer där väktare har använt skjutvapen, gasspray eller hund som maktmedelsredskap,

- 5) tillstånd för ordningsvakterna att inneha gasspray, om uppdrag där ordningsvakter i ordningsövervakningsuppgifter har medfört hund och om situationer där ordningsvakter har använt gasspray eller hund som maktmedelsredskap.

88 §

Återkallande av näringstillstånd för säkerhetsbranschen

Polisstyrelsen ska återkalla ett näringstillstånd för säkerhetsbranschen, om

- 1) tillståndshavaren begär det,
- 2) den verksamhet som kräver näringstillstånd för säkerhetsbranschen har upphört, eller
- 3) tillståndshavaren inte längre uppfyller kraven i 1 § 1 eller 2 mom. i lagen angående rättighet att idka näring.

Polisstyrelsen kan återkalla ett näringstillstånd för säkerhetsbranschen helt och hållet eller för viss tid, om

- 1) den verksamhet som kräver näringstillstånd för säkerhetsbranschen har avbrutits för en längre tid än tre månader,
- 2) tillståndshavaren inte längre uppfyller kraven i 71 § 1 mom. 2—4 punkten eller i 71 § 2 mom. 1 och 3 punkten och inte inom en eventuellt utsatt tid har avhjälpt bristerna,
- 3) utövaren av verksamhet som kräver näringstillstånd för säkerhetsbranschen eller en i 71 § 2 mom. 2 punkten avsedd ansvarig person hos innehavaren av näringstillstånd för säkerhetsbranschen genom en dom som

har vunnit laga kraft har dömts för ett brott som visar att han eller hon är olämplig för sin uppgift, eller uppsåtligen har förfarit väsentligen felaktigt inom den verksamhet som kräver näringstillstånd för säkerhetsbranschen,

4) tillståndshavaren på ett väsentligt sätt har brutit mot centrala villkor eller begränsningar som näringstillståndet för säkerhetsbranschen har förenats med, eller

5) tillståndshavaren inte gör den årsanmälan som avses i 87 § inom föreskriven tid och därefter trots uppmaning inte lämnar in en årsanmälan inom en av Polisstyrelsen utsatt skälig tid.

I de fall som avses i 2 mom. kan Polisstyrelsen i stället för att återkalla tillståndet ge tillståndshavaren en varning, om det med hänsyn till omständigheterna vore oskäligt att återkalla tillståndet.

89 §

Återkallande av godkännande som ansvarig föreståndare

Polisstyrelsen ska återkalla ett godkännande som ansvarig föreståndare, om innehavaren av näringstillstånd för säkerhetsbranschen eller den ansvariga föreståndaren begär det.

Polisstyrelsen kan återkalla ett godkännande som ansvarig föreståndare helt och hållet eller för viss tid, om

1) den ansvariga föreståndaren inte längre uppfyller kraven i 77 § 1 mom. 3 punkten,

2) den ansvariga föreståndaren genom en dom som har vunnit laga kraft har dömts för ett brott som visar att han eller hon är olämplig för sin uppgift eller den ansvariga föreståndaren uppsåtligen har förfarit väsentligen felaktigt i sin uppgift som ansvarig föreståndare, eller

3) den ansvariga föreståndaren på ett väsentligt sätt har brutit mot centrala villkor eller begränsningar som godkännandet som ansvarig föreståndare har förenats med.

I de fall som avses i 2 mom. kan Polisstyrelsen i stället för att återkalla godkännandet ge den ansvariga föreståndaren en varning, om det med hänsyn till omständigheterna vore oskäligt att återkalla godkännandet.

90 §

Återkallande av godkännande som utbildare i användningen av maktmedel eller som skytteinstruktör

Polisstyrelsen ska återkalla ett godkännande som utbildare i användningen av maktmedel eller som skytteinstruktör, om utbildaren eller instruktören begär det.

Polisstyrelsen kan återkalla ett godkännande som utbildare i användningen av maktmedel eller som skytteinstruktör helt och hållet eller för viss tid, om utbildaren eller instruktören

1) inte längre uppfyller villkoren för godkännande på grund av väsentligt förändrade omständigheter,

2) genom en dom som har vunnit laga kraft har dömts för ett brott som visar att han eller hon är olämplig för sin uppgift, eller uppsåtligen har förfarit väsentligen felaktigt som utbildare i användningen av maktmedel eller som skytteinstruktör, eller

3) på ett väsentligt sätt har brutit mot villkor eller begränsningar som godkännandet har förenats med.

Polisstyrelsen kan i de fall som avses i 2 mom. i stället för att återkalla godkännandet ge utbildaren i användningen av maktmedel eller skytteinstruktören en varning, om det med hänsyn till omständigheterna vore oskäligt att återkalla godkännandet.

91 §

Återkallande av godkännande som väktare, ordningsvakt eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter

Den polisinrättning inom vars distrikt en väktare, ordningsvakt eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter har sin hemkommun ska återkalla ett godkännande som väktare, ordningsvakt eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter, om väktaren, ordningsvakten eller utföraren av säkerhetsskyddsuppgifter begär det. Ett godkännande som utförare av säkerhetsskyddsuppgifter ska även återkallas, om arbetsavtalsförhållandet har upphört eller om personen i fråga inte längre som självständig

yrkesutövare utför säkerhetsskyddsuppgifter som kräver godkännande.

Den polisinsättning som avses i 1 mom. kan återkalla ett godkännande som väktare, ordningsvakt eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter helt och hållet eller för viss tid, om

1) väktaren inte längre uppfyller kraven i 10 § 1 mom. 3 punkten, ordningsvakten inte längre uppfyller kraven i 35 § 1 mom. 2 punkten eller utföraren av säkerhetsskyddsuppgifter inte längre uppfyller kraven i 61 § 1 mom. 2 punkten,

2) väktaren, ordningsvakten eller utföraren av säkerhetsskyddsuppgifter genom en dom som har vunnit laga kraft har dömts för ett brott som visar att han eller hon är olämplig för sin uppgift, eller uppsåtligen har förfarit väsentligen felaktigt som väktare, ordningsvakt eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter, eller

3) väktaren, ordningsvakten eller utföraren av säkerhetsskyddsuppgifter på ett väsentligt sätt har brutit mot centrala villkor eller begränsningar som godkännandet som väktare, ordningsvakt eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter har förenats med.

I de fall som avses i 2 mom. kan polisinsättningen i stället för att återkalla godkännandet ge väktaren, ordningsvakten eller utföraren av säkerhetsskyddsuppgifter en varning, om det med hänsyn till omständigheterna vore oskäligt att återkalla godkännandet.

92 §

Återkallande av godkännande som utbildare av ordningsvakter

Polisstyrelsen ska återkalla ett godkännande som utbildare av ordningsvakter, om utbildaren begär det.

Polisstyrelsen kan återkalla ett godkännande som utbildare av ordningsvakter helt och hållet eller för viss tid, om utbildaren

1) inte längre uppfyller villkoren för godkännande som utbildare av ordningsvakter i fråga om redbarhet, tillförlitlighet eller personliga egenskaper,

2) genom en dom som har vunnit laga kraft har dömts för ett brott som visar att han

eller hon är olämplig för sin uppgift, eller uppsåtligen har förfarit väsentligen felaktigt som utbildare av ordningsvakter, eller

3) på ett väsentligt sätt har brutit mot villkor eller begränsningar som godkännandet som utbildare av ordningsvakter har förenats med.

Polisstyrelsen kan i de fall som avses i 2 mom. i stället för att återkalla godkännandet ge utbildaren av ordningsvakter en varning, om det med hänsyn till omständigheterna vore oskäligt att återkalla godkännandet.

93 §

Tillfälligt återkallande av näringstillstånd för säkerhetsbranschen eller av godkännande som ansvarig föreståndare

Polisstyrelsen kan tillfälligt återkalla ett näringstillstånd för säkerhetsbranschen eller ett godkännande som ansvarig föreståndare, om polisen har fått kännedom om omständigheter som sannolikt leder till att näringstillståndet för säkerhetsbranschen eller godkännandet som ansvarig föreståndare återkallas.

Polisstyrelsens beslut att tillfälligt återkalla ett näringstillstånd för säkerhetsbranschen eller ett godkännande som ansvarig föreståndare är i kraft i högst tre månader. Polisstyrelsen kan förlänga beslutets giltighetstid med högst sex månader åt gången, om utövaren av verksamhet som kräver tillstånd, den ansvariga föreståndaren eller en i 71 § 2 mom. 2 punkten avsedd ansvarig person hos innehavaren av näringstillstånd för säkerhetsbranschen misstänks för ett brott som sannolikt leder till att näringstillståndet för säkerhetsbranschen eller godkännandet som ansvarig föreståndare återkallas.

94 §

Tillfälligt återkallande av godkännande som utbildare i användningen av maktmedel eller som skytteinstruktör

Polisstyrelsen kan tillfälligt återkalla ett godkännande som utbildare i användningen av maktmedel eller som skytteinstruktör, om polisen har fått kännedom om omständighe-

ter som sannolikt leder till att godkännandet återkallas.

Polisstyrelsens beslut att tillfälligt återkalla ett godkännande är i kraft i högst tre månader. Polisstyrelsen kan förlänga beslutets giltighetstid med högst sex månader åt gången, om utbildaren eller instruktören misstänks för ett brott som sannolikt leder till att godkännandet återkallas.

95 §

Tillfälligt återkallande av godkännande som väktare, ordningsvakt eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter

En polisman som tillhör befälet kan tillfälligt återkalla ett godkännande som väktare, ordningsvakt eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter, om polisen har fått kännedom om omständigheter som sannolikt leder till att godkännandet som väktare, ordningsvakt eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter återkallas.

Om det finns förutsättningar att tillfälligt återkalla ett godkännande som väktare, ordningsvakt eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter, kan en polisman omhänderta väktarkortet, ordningsvaktskortet eller kortet för utförare av säkerhetsskyddsuppgifter för att överlämna det till en polisman som tillhör befälet, varefter denne inom 14 dagar ska besluta huruvida godkännandet som väktare, ordningsvakt eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter ska återkallas tillfälligt. En polisman kan omhänderta ett väktarkort, ordningsvaktskort eller kort för utförare av säkerhetsskyddsuppgifter även då godkännandet som väktare, ordningsvakt eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter har återkallats. Trots vad som föreskrivs i 8 kap. 31 § i tvångsmedelslagen (806/2011) kan kroppsvisitation förrättas för frantagande av ett väktarkort, ordningsvaktskort eller kort för utförare av säkerhetsskyddsuppgifter.

Ett tillfälligt återkallande av godkännandet som väktare, ordningsvakt eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter ska omedelbart anmälas till polisinrättningen i personens hemkommun. Ett beslut att tillfälligt återkalla ett godkännande som väktare, ordningsvakt eller

utförare av säkerhetsskyddsuppgifter är i kraft i högst tre månader. Den polisinrättning inom vars distrikt väktaren, ordningsvakten eller utföraren av säkerhetsskyddsuppgifter har sin hemkommun kan förlänga beslutets giltighetstid med högst sex månader åt gången, om väktaren, ordningsvakten eller utföraren av säkerhetsskyddsuppgifter misstänks för ett brott som sannolikt leder till att godkännandet som väktare, ordningsvakt eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter återkallas.

96 §

Tillfälligt återkallande av godkännande som utbildare av ordningsvakter

Polisstyrelsen kan tillfälligt återkalla ett godkännande som utbildare av ordningsvakter, om polisen har fått kännedom om omständigheter som sannolikt leder till att godkännandet som utbildare av ordningsvakter återkallas.

Polisstyrelsens beslut att tillfälligt återkalla ett godkännande som utbildare av ordningsvakter är i kraft i högst tre månader. Polisstyrelsen kan förlänga beslutets giltighetstid med högst sex månader åt gången, om utbildaren av ordningsvakter misstänks för ett brott som sannolikt leder till att godkännandet återkallas.

97 §

Underrättelser

När ett godkännande som ansvarig föreståndare återkallas helt och hållet eller tillfälligt eller en ansvarig föreståndare ges en varning, ska Polisstyrelsen underrätta den innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen hos vilken den ansvariga föreståndaren är anställd.

När ett godkännande som väktare, ordningsvakt eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter återkallas helt och hållet eller tillfälligt eller en väktare, ordningsvakt eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter ges en varning, ska polisinrättningen underrätta den innehavare av näringstillstånd för säkerhets-

branschen hos vilken väktaren, ordningsvakten eller utföraren av säkerhetsskyddsuppgifter är anställd.

98 §

Polisundersökning

I ett ärende som gäller återkallande av ett tillstånd eller godkännande som meddelats med stöd av denna lag kan det vid behov göras en polisundersökning som avses i 6 kap. i polislagen.

8 kap.

Delegationen för säkerhetsbranschen

99 §

Delegationen för säkerhetsbranschen

Polisstyrelsen biträds av en rådgivande delegation för säkerhetsbranschen.

Polisstyrelsen utser delegationens medlemmar. De förvaltningsområden som är centrala för säkerhetsbranschen samt näringslivet, arbetsgivarna, arbetstagarna och konsumenterna ska vara företrädare i delegationen.

100 §

Delegationens uppgifter

Delegationen för säkerhetsbranschen har till uppgift att

- 1) främja samarbetet mellan myndigheterna och privata säkerhetstjänster,
- 2) ange de allmänna riktlinjerna för säkerhetsbranschen,
- 3) följa och främja det internationella samarbetet inom säkerhetsbranschen,
- 4) följa utvecklingen, utbildningen och forskningen inom säkerhetsbranschen samt anvisningar och information som gäller säkerhetsbranschen,

5) ta initiativ som berör säkerhetsbranschen,

6) på begäran ge utlåtanden som berör säkerhetsbranschen.

9 kap.

Straffbestämmelser

101 §

Hänvisningar till strafflagen

Straff för brott mot tystnadsplikten enligt 9, 34 och 67 § döms ut enligt 38 kap. 1 och 2 § i strafflagen.

Straff för motstånd mot person som upprätthåller ordningen döms ut enligt 17 kap. 6 § i strafflagen.

Straff för olovligt utövande av näringsverksamhet inom säkerhetsbranschen döms ut enligt 17 kap. 6 a § i strafflagen.

102 §

Bevakningsföretagsföreseelse

En väktare som uppsåtligen eller av grov oaktksamhet

1) i strid med förbudet i 5 § 1 mom. försvårar polisens verksamhet,

2) försummar sin skyldighet att göra en anmälan enligt 5 § 2 mom. eller att ge information enligt 7 § 1 mom.,

3) försummar sin skyldighet att avfatta händelserapport enligt 8 § 1 mom.,

4) försummar sin skyldighet enligt 14 § 1 eller 3 mom. att bära med sig sitt väktarkort, visa upp det eller överlämna det till polisen,

5) bryter mot bestämmelserna i 18 § 1,2 eller 4 mom. eller 19 § 1 eller 2 mom. om bärande av maktmedelsredskap eller 20 § och om hur maktmedelsredskap ska bäras eller mot bestämmelserna i 21 § om medförande av hund, eller

6) inte använder väktares dräkt i enlighet med 22 § 1 och 2 mom. eller använder väktares dräkt i strid med 22 § 3 mom.,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *bevakningsföretagsförseelse* dömas till böter.

För bevakningsföretagsförseelse döms också

1) den som obehörigen använder väktares dräkt i strid med 22 § 3 mom. på ett sådant sätt att han eller hon kan misstas för en väktare som utför bevakningsuppgifter, och

2) en polisman eller gränsbevakningsman eller en tullman som utför tullövervakning eller tullbrottsbekämpning, om han eller hon i strid med 106 § arbetar som väktare.

103 §

Ordningsövervakningsförseelse

En ordningsvakt som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) försummar sin handlingsplikt enligt 30 §, 31 § 1 mom. eller 32 § eller underlåter att fullgöra sina skyldigheter enligt 44 § 2 mom. i fråga om placering i en förvaringslokal eller anmälan om förvar,

2) försummar sin skyldighet att avfatta händelserapport enligt 33 § 1 mom.,

3) försummar sin skyldighet enligt 39 § 1 och 3 mom. att bära med sig ordningsvaktskort eller intyg, att visa upp det eller att överlämna det till polisen,

4) bryter mot bestämmelserna i 49 § om bärande av maktmedelsredskap eller 50 § om hur maktmedelsredskap ska bäras eller mot bestämmelserna i 51 § om medförande av hund, eller

5) underlåter att i ordningsövervakningsuppgifter använda ordningsvaktens igenkänningstecken eller dräkt enligt 52 § eller använder igenkänningstecknet eller dräkten i strid med den paragrafen,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *ordningsövervakningsförseelse* dömas till böter.

För ordningsövervakningsförseelse döms också

1) den som utser en ordningsvakt för något annat än en tillställning, ett område, en plats eller ett trafikmedel som avses i 26 eller 28 §,

2) den som utser en ordningsvakt för ett

område, en plats eller ett trafikmedel som avses i 28 § utan det tillstånd av polisinrättningen som avses i den paragrafen,

3) den som till ordningsvakt utser någon som saknar ett i 35 § avsett giltigt godkännande som ordningsvakt eller som inte uppfyller villkoren i 28 § 4 mom.,

4) den som anordnar i 40 § 1 mom. 4 punkten avsedd utbildning för ordningsvakter eller arbetar som utbildare vid en sådan utbildning utan att den som arbetar som utbildare har ett giltigt godkännande som utbildare av ordningsvakter,

5) den som trots att han eller hon inte har ett giltigt godkännande som ordningsvakt använder ett i 52 § avsett igenkänningstecken för ordningsvakter eller ett igenkänningstecken, en dräkt eller ett märke som är förvillande likt ordningsvaktens igenkänningstecken, på ett sådant sätt att han eller hon kan misstas för en ordningsvakt som utför ordningsövervakningsuppgifter, eller

6) en polisman eller en gränsbevakningsman eller en tullman som utför tullövervakning eller tullbrottsbekämpning, om han eller hon i strid med 106 § arbetar som ordningsvakt.

104 §

Säkerhetsskyddsförseelse

En utövare av säkerhetsskyddande verksamhet som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet försummar anmälningsplikten enligt 66 § ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *säkerhetsskyddsförseelse* dömas till böter.

För säkerhetsskyddsförseelse döms också en utförare av säkerhetsskyddsuppgifter som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet försummar sin skyldighet enligt 64 § 1 och 3 mom. att bära med sig sitt kort för utförare av säkerhetsskyddsuppgifter, visa upp det eller överlämna det till polisen.

För säkerhetsskyddsförseelse döms också den som utan ett i 68 § avsett tillstånd utövar säkerhetsskyddande verksamhet som omfattar säkerhetsskyddsuppgifter som kräver godkännande.

105 §

Säkerhetstjänstförseelse

En sådan utövare av verksamhet som kräver näringstillstånd för säkerhetsbranschen som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet

1) i strid med förbudet i 5 § 1 mom. försvårar polisens verksamhet,

2) till väktares förfogande ställer dräkter som strider mot 23 § eller till ordningsvaktens förfogande ställer igenkänningstecken eller dräkter som strider mot 52 §,

3) försummar sin skyldighet att göra ändringsanmälan enligt 72 §, upprätta uppdragsavtal enligt 73 §, föra personalregister eller arbetsskiftsregister enligt 81 § eller göra upp instruktioner enligt 82 § och hålla dem framlagda eller göra årsanmälan enligt 87 §,

4) i strid med 74 § utövar verksamhet utan att företaget har en ansvarig föreståndare,

5) i strid med bestämmelsen i 80 § 1 mom. låter någon utföra bevaknings-, ordningsövervaknings- eller säkerhetsskydds-uppgifter eller i strid med 80 § 3 mom. håller tillfälliga väktare anställda, eller

6) försummar sin skyldighet att göra anmälan om användning av skjutvapen enligt 19 § 3 mom. eller om överlåtelse av uppgift enligt 80 § 2 mom.,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *säkerhetstjänstförseelse* dömas till böter.

För säkerhetstjänstförseelse döms också

1) den som försummar sin skyldighet att förvara och bevara en händelserapport enligt 8 § 2 mom. eller 33 § 2 mom.,

2) en ansvarig föreståndare som i strid med 18 § 1 och 2 mom., 19 § 1 mom. eller 49 § fattar beslut om bärande av skjutvapen, gasspray eller teleskopbatong eller som i strid med 21 § fattar beslut om medförande av hund,

3) den som arbetar som utbildare i användningen av maktmedel utan giltigt godkännande som avses i 54 § vid utbildning som avses i den paragrafen eller den som arbetar som skytteinstruktör utan giltigt godkännande som avses i 56 § vid utbildning som avses i den paragrafen, och

4) en polisman eller gränsbevakningsman eller en tullman som utför tullövervakning

eller undersöker tullbrott, om han eller hon i strid med 106 § deltar i verksamheten hos en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen eller är ansvarig föreståndare hos en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen.

10 kap.

Särskilda bestämmelser

106 §

Förbud att delta i verksamheten hos en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen eller i bevakningsrörelse eller ordningsvaktverksamhet

En polisman eller gränsbevakningsman eller en tullman som utför tullövervakning eller undersöker tullbrott får inte delta i verksamheten hos en innehavare av näringstillstånd för säkerhetsbranschen, höra till förvaltningsorganen för en innehavare av ett sådant tillstånd eller vara dennes verkställande direktör, bolagsman, ansvariga bolagsman eller ansvariga föreståndare eller arbeta som väktare eller ordningsvakt.

107 §

Utländska behörighetsintyg

Polisstyrelsen eller en polisinrättning kan i samband med att den beviljar tillstånd eller ger godkännande besluta att även ett utländskt behörighetsintyg eller motsvarande handling kan användas för att visa att kraven i 10 § 1 mom., 12 § 1 och 2 mom., 18 § 2 och 4 mom., 21 § 1 mom., 27 §, 28 § 4 mom., 35 § 1 mom., 49 § 2 och 3 mom., 51 § 1 mom., 54 § 1 mom., 56 § 1 mom., 58 § 1 mom., 61 § 1 mom., 71 § 1 och 2 mom., 77 § 1 mom. eller 79 § 1 mom. är uppfyllda. På förfarandet vid bedömning av om kraven uppfylls tillämpas lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1093/2007).

108 §

Begränsad säkerhetsutredning

När en person ansöker om att bli antagen som elev eller anställd som lärare inom utbildning för ansvariga föreståndare, utbildare i användningen av maktmedel, skytteinstruktörer, väktare, utbildare av ordningsvakter eller ordningsvakter eller inom utbildning för säkerhetsskyddsuppgifter, har utbildningsanordnaren rätt att begära en begränsad säkerhetsutredning enligt säkerhetsutredningslagen (726/2014) om sökanden.

109 §

Vissa tillstånds- och tillsynsuppgifter

Polisstyrelsen är sådan beviljande myndighet och nationell kontaktpunkt som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1214/2011 om yrkesmässig gränsöverskridande vägtransport av kontanter i euro mellan medlemsstaterna i euroområdet.

Polisstyrelsen svarar också för andra övervaknings- och registreringsuppgifter som medlemsstaterna har enligt den förordning som nämns i 1 mom.

110 §

Överklagande

Beslut som meddelats med stöd av denna lag får överklagas hos förvaltningsdomstolen enligt det som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett i denna lag avsett beslut om återkallande av tillstånd eller godkännande verkställs även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten förbjuder verkställigheten.

Polisstyrelsen har rätt att anföra besvär över förvaltningsdomstolens beslut.

111 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om

1) förfarandena vid ansökan om tillstånd och godkännande, ansökningarnas innehåll, utredningar som behövs för avgörande av ärenden och innehållet i beslut om tillstånd och godkännande,

2) innehållet i ändringsanmälningar, uppdragsavtal, händelserapporter, personalregister, arbetsskiftsregister, instruktioner och årsanmälningar, samt

3) delegationen för säkerhetsbranschen.

Genom förordning av inrikesministeriet får närmare bestämmelser utfärdas om

1) innehållet i utbildningen för ansvariga föreståndare och för väktare och om anordnare av sådan utbildning,

2) utbildningen för utbildare i användningen av maktmedel samt skytteinstruktörsutbildningen och repetitionsutbildningen,

3) anordnande av utbildning för ordningsvakter och utbildning för utbildare av ordningsvakter samt om innehållet i utbildningen, genomförandet av den och tillgodoräknande av undervisningsämnena som ingår i den,

4) märken och texter på väktares dräkter samt ordningsvaktens igenkänningstecken och användningen av det,

5) egenskaper hos väktares och ordningsvaktens maktmedelsredskap och bärande av sådana redskap samt om de utbildningar som avses i 18 § 2 och 4 mom. och 49 § 2 och 3 mom. och om anordnare av dem,

6) hållande av en gripen som avses i 42 § 2 mom. i förvar,

7) visitation enligt 46 § samt om förvaring och överlämnande av omhändertagna föremål och ämnen,

8) märken och texter på ordningsvaktens dräkter som avses i 52 § 2 mom., samt

9) grundutbildningen för värdetransportpersonal som utför gränsöverskridande transporter av kontanter i euro i enlighet med Europaparlamentets och rådets i 109 § nämnda förordning.

Polisstyrelsen fastställer formulär för blanketter som används vid förfaranden enligt

denna lag och formulär för väktarkortet, ordningsvaktskortet och kortet för utförare av säkerhetsskyddsuppgifter samt vilket utbildningsmaterial som ska användas vid utbildningen av ordningsvakter. Polisyrkeshögskolan fastställer kraven i lydnadskontroll för hundar som används i bevaknings- och ordningsövervakningsuppgifter.

112 §

Bestämmelser som tillämpas på ansvariga föreståndares ställföreträdare, tillfälliga ansvariga föreståndare och tillfälliga väktare

Det som i denna lag föreskrivs om ansvariga föreståndare gäller också ansvariga föreståndares ställföreträdare och tillfälliga ansvariga föreståndare.

Det som i denna lag föreskrivs om väktare gäller också tillfälliga väktare.

11 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

113 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017. Genom denna lag upphävs lagen om privata säkerhetstjänster (282/2002).

114 §

Övergångsbestämmelser om näringsstillstånd för säkerhetsbranschen

Den som när denna lag träder i kraft har en sådan auktorisation av bevakningsföretag som avses i den genom denna lag upphävda lagen om privata säkerhetstjänster (282/2002) kan genom en anmälan till Polisstyrelsen, som ska göras inom sex månader från lagens ikraftträdande, meddela att den fortsätter sin verksamhet som innehavare av näringsstillstånd för säkerhetsbranschen. Polisstyrelsen beviljar då innehavaren av auktorisation av

bevakningsföretag näringsstillstånd för säkerhetsbranschen avgiftsfritt.

En person som har blivit godkänd som ansvarig föreståndare för ett bevakningsföretag som avses i 1 mom. före ikraftträdandet av denna lag kan i de fall som avses i 1 mom. utan separat anmälan fortsätta som ansvarig föreståndare hos innehavaren av näringsstillstånd för säkerhetsbranschen. Den ansvariga föreståndaren behöver i så fall inte genomgå den utbildning som avses i 77 § 1 mom. 2 punkten för att fortsätta i uppgiften.

Under den övergångsperiod som avses i 1 mom. tillämpas 6 och 7 kap. i denna lag på innehavare av auktorisation av bevakningsföretag.

På ett ärende som gäller auktorisation av bevakningsföretag eller godkännande som ansvarig föreståndare och som har anhängiggjorts före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. I stället för auktorisation av bevakningsföretag beviljas sökanden ett näringsstillstånd för säkerhetsbranschen.

Den som vid ikraftträdandet av denna lag får utöva ordningsvaktsverksamhet som kräver tillstånd enligt 24 § eller säkerhetsskyddande verksamhet som kräver tillstånd enligt 60 §, ska för att få fortsätta med sin verksamhet ansöka om näringsstillstånd för säkerhetsbranschen inom två år från lagens ikraftträdande. Utövaren får då fortsätta sin verksamhet tills tillståndsärendet har avgjorts.

115 §

Övriga övergångsbestämmelser

Ett godkännande som väktare, ordningsvakt, utbildare av ordningsvakter, utbildare i användningen av maktmedel eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter som meddelats före denna lags ikraftträdande gäller den tid som godkännandet är i kraft jämte villkor och begränsningar. En person som tidigare har blivit godkänd som utbildare i användningen av maktmedel inom den del av specialutbildningen i användningen av maktmedel som gäller skjutvapen och som verkställare av skjutprov kan i enlighet med ett beslut om godkännande som utfärdats före lagens

ikraftträdande arbeta som skytteinstruktör enligt denna lag.

På ett ärende som gäller godkännande som väktare, ordningsvakt, utbildare av ordningsvakter, utbildare i användningen av maktme-

del eller utförare av säkerhetsskyddsuppgifter och som har anhängiggjorts före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 21 augusti 2015

Republikens President
SAULI NIINISTÖ

Inrikesminister *Petteri Orpo*